

eorum; tunc orabunt pro Impietatibus suis.

42. Et recordabor fœderis mei, quod pepigi cum Jacob, Isaac, et Abraham. Terce quoque memor ero.

43. Que cum collecta fuerit ab eis, complacitibit illi in sabbatis suis, patiens solitudinem propter illos. Ipsi vero rogabunt pro peccatis suis, eo quod abjecerint iudicia mea, et logos meos despexerint.

44. Et tamen etiam cum essent in terra hostili, non penitus abieci eos, neque sic desepi ut consumerentur, et irritum facerem pactum meum cum eis.

Ego enim sum Dominus Deus eorum.
45. Et recordabor fœderis mei pristini, quando eduxi eos de terra Ægypti in conspectu gentium, ut essent Deus eorum. Ego Dominus. Hæc sunt iudicia atque præcepta et logos, quas dedit Dominus inter se et filios Israel in monte Sinai per manum Moysi.

CAPUT XXVII.

Varie sanctiorum leges de votis sine rebus per votum oblati Deo, et de illorum ac decimarum persolutione.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Loquere filiis Israel et dices ad eos: Homo qui votum fecerit, et spoponderit Deo animam suam, sub æstimatione dabit pretium:

3. Si fuerit masculus, a vigesimo anno usque ad sexagesimum annum, dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram sanctuarii;

4. Si mulier, triginta.

5. A quoto autem anno usque ad vigesimum masculus dabit viginti siclos; femina decem.

6. Ab uno mense usque ad annum quintum, pro masculo dabuntur quinque sicli; pro femina tres.

7. Sexagenarius et ultra masculus dabit quinquaginta siclos; femina decem.

8. Si pauper fuerit, et æstimationem reddere non valebit, stabit coram sacerdote, et quantum ille æstimaverit, et viderit eum posse reddere, tantum dabit.

9. Animal autem, quod immolari potest Domino, si quis voverit, sanctum erit.

10. Et mutari non poterit, id est, nec meatu malo, nec pejus bono; quod si mutaverit, et ipsum quod mutatum est,

et illud pro quo mutatum est, consecratum erit Domino.

11. Animal immundum, quod immolari Domino non potest, si quis voverit, adofferat ante sacerdotem.

12. Qui iudicans utrum bonum ac malum sit, statuet pretium.

13. Quod si dare voluerit is qui offert, addet supra æstimationem quintam partem.

14. Homo si voverit domum suam, et sanctificaverit Domino, considerabit cum sacerdos utrum bona an mala sit, et juxta pretium, quod ab eo fuerit constitutum, vendendabitur.

15. Sin autem ille qui voverat, voluerit redimere eam, dabit quintam partem æstimationis supra, et habebit domum.

16. Quod si agrum possessionis sue voverit, et consecraverit Domino, juxta mensuram sementis æstimabitur pretium: si triginta modis bordei scribitur terra, quinquaginta sicli vendentur argenti.

17. Si statim ab anno incipientis jubilei voverit agrum, quanto valere potest, tanto æstimabitur.

18. Sin autem post aliquantum temporis, supputabit sacerdos pecuniam juxta animum, qui reliqui sunt, numerum usque ad jubileum, et detrahatur ex pretio.

19. Quod si voluerit redimere agrum ille qui voverat, addet quintam partem æstimate pecunie, et possidebit eum.

20. Sin autem noluerit redimere, sed alteri cuilibet fuerit venditatus, ultra eum qui voverat redimere non poterit.

21. Quia cum jubilei venerit dies, sanctificatus erit Domino, et possessio consecrata ad jus pertinet sacerdotum.

22. Si ager emptus est, et non de possessione majorem sanctificatus fuerit Domino.

23. Supputabit sacerdos, juxta annum numerum usque ad jubileum, pretium; et dabit ille qui voverat eum, Domino;

24. In jubileo autem revertetur ad priorem dominum, qui vendiderat eum, et habebat in sorte possessionis sue.

25. Omnis æstimatio siclo sanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet.

26. Primogenita, que ad Dominum

1. Rod. 30, 18; Num. 3 47. Ezech. 45, 12.

pertinent, nemo sanctificare poterit et voveri: sive bos, sive ovis fuerit, Domini sunt.

27. Quod si immundum est animal, redimet qui obtulit, juxta æstimationem tuam, et addet quintam partem pretii; si redimere noluerit, vendetur alteri quocumque a te fuerit æstimatum.

28. Omne quod Domino consecratur, sive homo fuerit, sive animal, sive ager, non vendetur, nec redimi poterit. Quidquid semel fuerit consecratum, sanctum sanctorum erit Domino.

29. Et omnis consecratio, que offertur ab homine, non redimetur; sed morte morietur.

30. Omnes decime terra, sive de

fragibus, sive de pomis arborum, Domini sunt, et illi sanctificantur.

31. Si quis autem voluerit redimere decimas suas, addet quintam partem earum.

32. Omnium decimarum bovis et ovium et capre, que sub pastoris virga transierint, quicquid decimum venerit, sanctificabitur Domino.

33. Non eligetur nec bonum, nec malum, nec altero commutabitur; si quis mutaverit, et quod mutatum est, et pro quo mutatum est, sanctificabitur Domino, et non redimetur.

34. Hæc sunt præcepta, que mandavit Dominus Moysi ad filios Israel, in monte Sinai.

LIBER NUMERI

HEBRAÏCA VAIEDABBER.

CAPUT I.

Numeratus duodecim tribuum bellicæ viris, filii Levi ad defensionem tabernaculi insistentur.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, in tabernaculo fœderis, prima die mensis secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto, dicens:

2. Tollite summam universæ congregationis filiorum Israel per cognationes et domos suas, et nomina singulorum, quicquid sexus est masculini.

3. A vigesimo anno et supra, omnium virorum fortium ex Israel; et numerabitis eos per Stammes suas, et Aaron.

4. Eruntque vobiscum principes tribuum ac domorum in cognationibus suis,

5. Quorum ista sunt nomina: De Ruben, Elisur filius Sedeur.

6. De Simeon, Salamiel filius Suriaddai.

7. De Juda, Nahasson filius Aminadab.

8. De Issachar, Nathanael filius Naar.

9. De Zabulon, Eliab filius Helon.

10. Filiorum autem Joseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud; de Manasse, Gamaliel filius Phadassar;

11. De Benjamin, Abidan filius Gedemai;

12. De Dan, Abiezer filius Ammisaddai;

13. De Asor, Phegiel filius Ochrans;

14. De Gad, Eliasaph filius Duai;

15. De Nephthali, Ahira filius Enan.

16. Hi nobilissimi principes multitudinis per tribus et cognationes suas, et capita exercitus Israel:

17. Quos tolerant Moyses et Aaron cum omni vulgi multitudine;

18. Et congregaverunt primo die mensis secundi, recensentes eos per cognationes, et domos, ac familias, et capita, et nomina singulorum, a vigesimo anno et supra;

1. Rod. 30, 12.

13. Sicut præceperat Dominus Moysi. Numerique sunt in deserto Sinai.

20. De Ruben, primogenito Israelis per generationes et familias ac domos suas, et nomina capitum singulorum, omne quod sexus est masculini a vigesimo anno et supra, procedentium ad bellum.

21. Quadringenta sex millia quingenti.

22. De filiis Simeon per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina et capita singulorum, omne quod sexus est masculini a vigesimo anno et supra, procedentium ad bellum.

23. Quinquaginta novem millia trecenti.

24. De filiis Gad per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes qui ad bella procedent.

25. Quadringenta quinque millia sexcenti quinquaginta.

26. De filiis Juda per generationes et familias ac domos cognationum suarum, per nomina singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

27. Recensiti sunt septuaginta quatuor millia sexcenti.

28. De filiis Issachar, per generationes et familias ac domos cognationum suarum, per nomina singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui ad bella procedent.

29. Recensiti sunt quinquaginta quatuor millia quadringenti.

30. De filiis Zabulon per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

31. Quinquaginta septem millia quadringenti.

32. De filiis Joseph, filiorum Ephraim per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

33. Quadringenta millia quingenti.

34. Porro filiorum Manasse per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

35. Triginta duo millia ducenti.

36. De filiis Benjamin per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

37. Triginta quinque millia quadringenti.

38. De filiis Dan per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

39. Sexaginta duo millia septingenti.

40. De filiis Aser per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt per nomina singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

41. Quadringenta millia et mille quingenti.

42. De filiis Nephthali per generationes et familias ac domos cognationum suarum recensiti sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella procedere.

43. Quinquaginta tria millia quadringenti.

44. Hi sunt, quos numeraverunt Moyses et Aaron, et duodecim principes Israel, singulos per domos cognationum suarum.

45. Fueruntque omnis numerus filiorum Israel per domos et familias suas a vigesimo anno et supra, qui poterant ad bella procedere.

46. Sexcenta tria millia virorum quingenti quinquaginta.

47. Levite autem in tribu familiarum suarum non sunt numerati cum eis.

48. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

49. Tribum Levi noli numerare, neque pones summam eorum cum filiis Israel; 50. Sed constitue eos super tabernaculum testimonii, et cuncta vasa ejus, et quicquid ad ceremonias pertinet. Ipsi perturbant tabernaculum et omnia utensilia ejus; et erunt in ministerio, ac per gyrum tabernaculi metabuntur.

51. Cum proficiscendum fuerit, dependent levitæ tabernaculum; cum castrametandum, erigunt. Quisquis externum accesserit, occidetur.

52. Metabuntur autem castra filii Israel unusquisque per turmas, et cunctos atque exercitum suum.

53. Porro levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria, ne fiat indignitas

super multitudinem filiorum Israel; et exultabunt in custodia tabernaculi testimonii.

54. Fecerunt ergo filii Israel juxta omnia que præceperat Dominus Moysi.

CAPUT II.

Quæ tribus circa tabernaculum in tres acies ad quævis mundi plagam ordinarunt, recensitis familiarum principibus.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Singuli per turmas, signa, atque vexilla, et domos cognationum suarum, castrametabuntur filii Israel, per gyrum tabernaculi federis.

3. Ad orientem Judas figet tentoria per turmas exercitus sui; critique principes filiorum ejus Nahasson filius Aminadab.

4. Et omnis de stirpe ejus summa pugnantium, septuaginta quatuor millia sexcenti.

5. Juxta eum castrametati sunt de tribu Issachar, quorum princeps fuit Nathanael filius Suar;

6. Et omnis numerus pugnatorum ejus, quinquaginta quatuor millia quadringenti.

7. In tribu Zabulon princeps fuit Eliah filius Helon;

8. Omnis de stirpe ejus exercitus pugnatorum, quinquaginta septem millia quadringenti.

9. Universi qui in castris Judæ annumerati sunt, fuerunt centum octoginta sex millia quadringenti; et per turmas suas primi egredientur.

10. In castris filiorum Ruben ad meridionalem plagam erit princeps Eliasur filius Sedour;

11. Et cunctus exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, quadringenta sex millia quingenti.

12. Juxta eum castrametati sunt de tribu Simeon, quorum princeps fuit Samiel filius Sarisadai;

13. Et cunctus exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, quinquaginta novem millia trecenti.

14. In tribu Gad princeps fuit Eliasaph filius Duai;

15. Et cunctus exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, quadringenta quinque millia sexcenti quinquaginta.

16. Omnes qui recensiti sunt in castris Ruben, centum quinquaginta millia

et mille quadringenti quinquaginta per turmas suas; in secundo loco proficiscentur.

17. Levabitur autem tabernaculum in testimonio per officia levitarum et turmas eorum; quomodo erigetur, ita et deponebitur; singuli per loca et ordines suos proficiscentur.

18. Ad occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim, quorum princeps fuit Elisam filius Amiad;

19. Cunctus exercitus pugnatorum ejus, qui numerati sunt, quadringenta millia quingenti.

20. Et cum eis tribus filiorum Manasse, quorum princeps fuit Gamaliel filius Phiadassur;

21. Cunctusque exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, triginta duo millia ducenti.

22. In tribu filiorum Benjamin princeps fuit Abidan filius Gedonis;

23. Et cunctus exercitus pugnatorum ejus qui recensiti sunt, triginta quinque millia quadringenti.

24. Omnes qui numerati sunt in castris Ephraim, centum octo millia centum per turmas suas; tertii proficiscentur.

25. Ad aquilonis partem castrametati sunt filii Dan, quorum princeps fuit Ahiacez filius Ammisadai;

26. Cunctus exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, sexaginta duo millia septingenti.

27. Juxta eum figent tentoria de tribu Aser; quorum princeps fuit Pheleg filius Ochran.

28. Cunctus exercitus pugnatorum ejus qui numerati sunt, quadringenta millia et mille quingenti.

29. De tribu filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enai;

30. Cunctus exercitus pugnatorum ejus, quinquaginta tria millia quadringenti.

31. Omnes qui numerati sunt in castris Dan, fuerunt centum quinquaginta septem millia sexcenti; et novissimi proficiscentur.

32. Hic numerus filiorum Israel, per domos cognationum suarum et turmas divisi exercitus, sexcenta tria millia quingenti quinquaginta.

33. Levitæ autem non sunt numerati inter filios Israel; sic enim præceperat Dominus Moysi.

34. Fecerantque filii Israel juxta om-

nia que mandaverat Dominus. Castrametati sunt per terras suas, et profecti per familias ac domos patrum suorum.

CAPUT III.

Levite in tabernaculi ministerium assumpti numerantur, cum suis principibus ac ministris, et loco primogenitorum israel excipiuntur; reliqui primogenita numerum levitarum excedentes pretio redimantur.

1. He sunt generationes Aaron et Moysi, in die qua locutus est Dominus ad Moysen in monte Sinai.

2. Et hec nomina filiorum Aaron : primogenitus ejus Nadab, deinde Abiu, et Eleazar, et Ithamar.

3. Hec nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti sunt, et quorum replete et consecrate manus ut sacerdotio fungerentur.

4. Mortui sunt enim Nadab et Abiu, cum offerrent ignem alienum in conspectu Domini in deserto Sinai, absque liberis; functique sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar eorum Aaron patris suo.

5. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

6. Applica tribum Levi, et fac stare in conspectu Aaron sacerdotis ut ministrum ei, et excubent.

7. Et observent quidquid ad cultum pertinet multitudinis eorum tabernaculo testimonii;

8. Et custodiant vasa tabernaculi, servientes in ministerio ejus.

9. Dabisque dono levitas

10. Aaron et filiis ejus, quibus traditi sunt a filiis Israel; Aaron autem et filios ejus constituas super cultum sacerdotii. Externus, qui ad ministrandum accesserit, morietur.

11. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

12. Ego tolli levitas a filiis Israel pro omni primogenito, qui aperit vulvam in filiis Israel; erantque levite mei;

13. Meum est enim omne primogenitum. Ex quo percussi primogenitos in terra Egypti, sanctificavi mihi quidquid primum nascitur in Israel, ab hominibus usque ad pecus; mei sunt. Ego Dominus.

14. Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, dicens :

15. Numeri filios Levi per domos patrum suorum et familias, omnem masculinum, ab uno mense et supra.

16. Numeravit Moyses, ut praeceperat Dominus;

17. Et inventi sunt filii Levi per nomina sua : Gerson et Caath et Merari.

18. Filii Gerson : Lehi et Sumei.

19. Filii Caath : Amram et Jessar, Hebron et Oziel.

20. Filii Merari : Moheli et Musi.

21. De Gerson fuere familie duae, Lebnitica, et Semetica.

22. Quarum numeratus est populus sexus masculini ab uno mense et supra, septem millia quingenti.

23. Hi post tabernaculum metabantur ad occidentem,

24. Sub principe Eliasaph filio Laai,

25. Et habebunt excubias in tabernaculo foederis,

26. Ipsum tabernaculum et operimentum ejus, tentorium quod trahitur ante fores tecti foederis, et cortinas strii, tentorium quoque quod appenditur in introitu atrii tabernaculi, et quidquid ad ritum altaris pertinet, funes tabernaculi et omnia utensilia ejus.

27. Cognatio Caath habebit populos Amramitas et Jessaritas et Hebronitas et Ozielitas. Hee sunt familiae Castharum, recensitae per nomina sua.

28. Omnes generis masculini ab uno mense et supra, octo millia sexcenti habebunt excubias sanctuarii.

29. Et castrametabuntur ad meridiana plagam.

30. Princepsque eorum erit Eliasaph filius Oziel;

31. Et custodiet arcam, mensamque et candelabrum, altaria et vasa sanctuarii, in quibus ministratur, et velamentumque hujuscemodi suppellectilium.

32. Princeps autem principum levitarum Eleazar filius Aaron sacerdotis, erit super excubitores custodie sanctuarii.

33. At vero de Merari erunt populi Mohelitae et Musitae recensiti per nomina sua :

34. Omnes generis masculini ab uno mense et supra, sex millia ducenti.

35. Princeps eorum Surliel filius Abihaeli; in plaga septentrionali castrametabuntur.

36. Erant sub custodia eorum tabulae tabernaculi ac vectes, et columnae ac bases eorum, et omnia quae ad cultum hujuscemodi pertinent;

37. Columnaeque strii per circuitum cum basibus suis, et paxilli cum funibus.

38. Castrametabuntur autem tabernaculum foederis, id est, ad orientalem plagam, Moyses et Aaron cum filiis suis, habentes custodiam sanctuarii in medio filiorum Israel; quisquis alienus accesserit, morietur.

39. Omnes levites, quos numeraverunt Moyses et Aaron, juxta praecipitum Domini per familias suas in genere masculino a mense uno et supra, fuerunt viginti duo millia.

40. Et ait Dominus ad Moysen : Numeri primogenitos sexus masculini de filiis Israel ab uno mense et supra, et habebis summam eorum.

41. Tollisque levitas mihi pro omni primogenito filiorum Israel. Ego sum Dominus; et pecora eorum pro universis primogenitis pecorum filiorum Israel.

42. Accensavit Moyses, sicut praecipit Dominus, primogenitos filiorum israel;

43. Et fuerunt masculi per nomina sua, a mense uno et supra, viginti duo millia ducenti septuaginta tres.

44. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

45. Tolle levitas pro primogenitis filiorum Israel, et pecora levitarum pro pecoribus eorum, eruntque levites mei. Ego sum Dominus.

46. In pretio autem ducentorum septuaginta trium, qui excedunt numerum levitarum de primogenitis filiorum israel,

47. Accipies quinque siclos per singula capita ad mensuram sanctuarii. Siclus habet viginti obolos.

48. Dabisque pecuniam Aaron et filiis ejus, pretium eorum qui supra sunt.

49. Tulit igitur Moyses pecuniam eorum qui fuerant amplius, et quos redemerant a levitis

50. Pro primogenitis filiorum israel, mille trecentorum sexaginta quinque siclorum juxta pondus sanctuarii;

51. Et dedit eam Aaron et filiis ejus, juxta verbum quod praecipit sibi Dominus.

CAPUT IV.

Ritus et officia levitarum juxta quoque factam distributionem.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens :

2. Tolle summam filiorum Caath de medio levitarum per domos et familias suas;

3. A trigesimo anno et supra, usque ad quinquagesimum annum, omnium qui ingrediantur ut stent et ministrent in tabernaculo foederis.

4. Hic est cultus filiorum Caath : Tabernaculum foederis, et sanctum sanctorum

5. Ingredientur Aaron et filii ejus, sub principe Moyses, et deponent velum quod pendet ante fores, involventque eo arcam testimonii;

6. Et operient rursum velamine ianthinarum pellium, extendentque desuper pallium totum hyacinthinum, et inducent vectes.

7. Mensam quoque propositionis involvent hyacinthino pallio, et ponent eam ex thuribula et mortario, cyathos et crateras ad liba fundenda; panes semper in ea erunt;

8. Extendentque desuper pallium coccineum, quod rursum operient velamento ianthinarum pellium, et inducent vectes.

9. Sument et pallium hyacinthinum quo operient candelabrum cum lucernis et forcipibus suis et emunctoris et cunctis vasis olei, quae ad concinandas lucernas necessariae sunt;

10. Et super omnia ponent operimentum ianthinarum pellium, et inducent vectes.

11. Nec non et altare aureum involvent hyacinthino vestimento, et extendent desuper operimentum ianthinarum pellium, inducentque vectes.

12. Omnia vasa, quibus ministratur in sanctuario, involvent hyacinthino pallio, et extendent desuper operimentum ianthinarum pellium, inducentque vectes.

13. Sed et altare mundabunt cinere, et involvent illud purpureo vestimento;

14. Ponentque eum eo omnia vasa, quibus in ministerio ejus utantur, hi est, ignium receptacula, fascinas ac tridentis, uncinos et hastilla. Cuncta vasa altaris operient simul velamine ianthi-

¹ Exod. 6, 23.

² Lev. 10, 1-2; 1 Par. 24, 2.

³ Exod. 13, 9. Inf. 8, 16.

⁴ Exod. 6, 16.

⁵ Exod. 30, 13. Lev. 27, 45. Ezech. 45, 16.

narum pellam, et inducent vestes.

15. Cumque involverint Aaron et filii ejus sanctuarium et omnia vasa ejus in commotione castrorum, tunc intrabunt in filii Caath ut portent involta: et non tangent vasa sanctuarii, ne moriantur. Ista sunt onera filiorum Caath in tabernaculo foderis:

16. Super quos erit Eleazar filius Aaron sacerdos, ad cuius curam pertinet oleum ad concinandam lucernas, et compositionis incensum, et sacrificium, et quod semper offertur, et oleum unctio-nis, et quicquid ad cultum tabernaculi pertinet, omniumque vasorum que in sanctuario sunt.

17. Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens:

18. Nolite perdere populum Caath de medio levitarum;

19. Sed hoc facite eis ut vivant, et non moriantur, si tetigerint sancta sanctorum. Aaron et filii ejus intrabunt; ipsique disponent opera singularum, et dividant quid portare quis debeat.

20. Alii nulla curiositate videant que sunt in sanctuario prorsquam involvan-tur; alioquin moriantur.

21. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

22. Tolli summam etiam filiorum Gerson per domos ac familias et cogna-tiones suas,

23. A triginta annis et supra, usque ad annos quinquaginta. Numeri omnes qui ingreduntur et ministrant in tabernaculo foderis.

24. Hoc est officium familie Gersoni-tarum.

25. Ut portent cortinas tabernaculi et tectum foderis operimentum aliud, et super omnia velamen ianthinum, tenui-orumque quod pendet in introitu tabernaculi foderis.

26. Cortinas atrii, et velum in in-troitu quod est ante tabernaculum. Omnia que ad altare pertinent, funiculos, et vasa ministerii.

27. Jabente Aaron et filii ejus, por-tabant filii Gerson, et sciens singuli cui debeant oneri mancipari.

28. Hic est cultus familie Gersoni-tarum in tabernaculo foderis; erantque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

29. Filios quoque Merari per familias et domos patrum suorum recensitis,

30. A triginta annis et supra, usque ad annos quinquaginta, omnes qui in-greduntur ad officium ministerii sui, et cultum foderis testimonii.

31. Hæc sunt onera eorum: Portabant tabulas tabernaculi et vestes ejus, colum-nas ac bases earum.

32. Columas quoque atrii per circum-tum cum habibus et paxillis et funibus numerum accipient, sicque portabunt.

33. Hoc est officium familie Merari-tarum et ministerium in tabernaculo foderis; eruntque sub manu Ithamar filii Aaron sacerdotis.

34. Recensuerunt igitur Moyses et Aaron et principes synagoge filios Caath per cognationes et domos patrum suorum.

35. A triginta annis et supra, usque ad annum quinquagesimum, omnes qui in-greduntur ad ministerium tabernaculi foderis;

36. Et inventi sunt duo millia septi-genti quinquaginta.

37. Hic est numerus populi Caath qui intrant tabernaculum foderis. Hæc numeravit Moyses et Aaron juxta sermo-nem Domini per manum Moysi.

38. Numerati sunt et filii Gerson per cognationes et domos patrum suorum.

39. A triginta annis et supra, usque ad quinquagesimum annum, omnes qui ingreduntur ad ministrant in tabernacu-lo foderis;

40. Et inventi sunt duo millia sex-centi triginta.

41. Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt Moyses et Aaron, juxta verbum Domini.

42. Numerati sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum suorum.

43. A triginta annis et supra, usque ad annum quinquagesimum, omnes qui ingreduntur ad explendos ritus tabernaculi foderis;

44. Et inventi sunt tria millia decem.

45. Hic est numerus filiorum Merari, quos recensuerunt Moyses et Aaron, juxta imperium Domini, per manum Moysi.

46. Omnes qui recensiti sunt de levitis, et quos recenseri fecit ad nomen Moyses, et Aaron, et principes Israel, per cognationes et domos patrum suorum.

47. A triginta annis et supra, usque ad annum quinquagesimum, ingredien-

tes ad ministerium tabernaculi, et onera portantes.

48. Fugant simul octo millia quin-genti octoginta.

49. Juxta verbum Domini recensuit eos Moyses, unumquemque juxta officium et onera sua, sicut præceperat ei Dominus.

CAPUT V.

Qui immandi a castris arcebit; satisfactio transgressionis per negligentiam; de primitiis ac oblationibus, et lege zelotypie.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Præcipe filiis Israel ut eiciant de castris omnem leprosum, et qui semine filii, pollutusque est super mortuo;

3. Tam masculum quam feminam eijcite de castris, ne contaminent ea cum habitaverim vobiscum.

4. Feceruntque ita filii Israel, et eje-cerunt eos extra castra, sicut locutus erat Dominus Moysi.

5. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

6. Loquere ad filios Israel: Vir, sive mulier, cum fecerint ex omnibus peccatis, que solent hominibus accidere, et per negligentiam transgressi fuerint mandatum Domini, atque deliquerint.

7. Constituentur peccatum suum, et reddent ipsum caput, quatenusque partem desperet, et in quem peccaverint.

8. Si autem non fuerit qui recipiat, dabunt Dominus, et erit sacerdotis, ex-cipio arietem, qui offertur pro expiatione, ut sit placabilis hostia.

9. Omnes quoque primitias, quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem perti-nent;

10. Et quicquid in sanctuarium offer-tur a singulari, et traditur manibus sacerdotis, ipsius erit.

11. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

12. Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Vir, cuius uxor erraverit, maritumque contempserit.

13. Dormierit cum altero viro, et hoc maritus deprehendere non quiverit, sed latet adulterium, et testibus argui non potest, quia non est inventa in statu pro;

14. Si spiritus uxorem concitaverit virum contra uxorem suam, que vel

polluta est, vel falsa suspitione apper-tur.

15. Adducet eam ad sacerdotem, et offeret oblationem pro illa, decimam partem salsi farinae hordeaceæ. Non fundet super eam oleum, nec imponet thus, quia sacrificium zelotypie est, et oblatio investigans adulterium.

16. Offeret igitur eam sacerdos, et statuet coram Domino;

17. Assumetque aquam sanctam in vase fictili, et pauxillum terre de pavimento tabernaculi mittet in eam.

18. Cumque steterit mulier in conspectu Domini, discoperit caput ejus, et ponet super manus illius sacrificium recordationis, et oblationem zelotypie; ipse autem tenebit aquas amarissimas, in quibus cum excretionibus maledicta coegessit;

19. Adjabitque eam, et dicit: Si non dormivit vir alienus tecum, et si non polluta es deserto mariti tuo, non te necubent aquæ istæ amarissimæ, in quas maledicta coegessit;

20. Si autem destitisti a viro tuo, atque polluta es, et concubisti cum altero viro,

21. His maledictionibus subjacabis: Det te Dominus in maledictionem, exemplumque sanctorum in populo suo; putrescere faciat femur tuum, et tuncus uterui tuus disrumpatur;

22. Ingreduatur aquæ maledicta in ventrem tuum, et utero tumescens putrescat femur. Et respondebit mulier: Amen, amen.

23. Scribetque sacerdos in libello in a maledicta, et delebit ea aquis amaris, simis, in quas maledicta coegessit.

24. Et dabit ei bibere. Quam ex-hauserit.

25. Tollit sacerdos de manu ejus sac-rificium zelotypie, et elevabit illud coram Domino, imponentque illud super altare, ita duntaxat ut prius

26. Pugillum sacrificii tollat de eo quod offertur, et incendat super altare, et sic potum det mulieri aquas amarissimas.

27. Quas cum biberit, si polluta est, et contempserit viro adulteri rea, perturan-tur eam aquæ maledictionis, et in-fuso ventre computrescet femur; eritque mulier in maledictionem, et in exem-plum omni populo.

28. Quod si polluta non fuerit, erit innoxia, et faciet liberos.

29. Ista est lex zelotypia. Si declinaverit mulier a viro suo, et si polluta fuerit.

30. Maritusque zelotypia spiritu concitatus adduxerit eam in conspectu Domini, et fecerit ei sacerdos iuxta omnia que scripta sunt.

31. Maritus absque culpa erit, et illa recipiet iniquitatem suam.

CAPUT VII.

Nazarorum consecratio et oblatio: quibusque verbis sacerdotae populo benediciant prescribitur.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

2. Loquere ad filios Israel, et dices ad eos : Vir, sive mulier, cum fecerit votum ad sanctificandum, et se voluerit Domino consecrare.

3. A vino, et omni quod inebriare potest, abstinetur. Acetum ex vino, et ex qualibet alia potione, et quicquid de vasa exprimitur, non bibent; uvae recentes siccatae non comedent.

4. Cunctis diebus quibus ex voto Domino consecratur, quicquid ex vinca esse potest, ab vva passa usque ad scilicet non comedent.

5. Omni tempore separationis suae novacula non transibit per caput ejus, usque ad completum diem quo Domino consecratur. Sancta erit, crescente caesarie capitis ejus.

6. Omni tempore consecrationis suae super mortuum non ingredietur.

7. Nec super patris quidem et matris et fratris sororisque finem contaminabit, quia consecratio Dei sui super caput ejus est.

8. Omnibus diebus separationis suae sanctus erit Domino.

9. Si autem mortuus fuerit subitò quisquam eorum eo, polluetur caput consecrationis ejus; quod radet illico in eodem die purgationis suae, et rursum septima.

10. In octava autem die offeret duos artropes, vel duos pullos columbae sacerdoti in introitu foderis testimonii;

11. Facietque sacerdos unum pro peccato, et alterum in holocaustum, et decrebitur pro eo, quia peccavit super

mortuo; sanctificabitque caput ejus in die illo;

12. Et consecrabit Domino dies separationis illius, offerens agrum anniculum pro peccato; ita tamen ut dies priores irriti fiant, quoniam polluta est sanctificatio ejus.

13. Ista est lex consecrationis. Cum dies, quos ex voto decreverat, compleverit, adducet eum ad ostium tabernaculi foderis;

14. Et offeret oblationem ejus Domino, agrum anniculum immaculatum in holocaustum, et ovem anniculum immaculatum pro peccato, et arietem immaculatum, hostiam pacificam;

15. Canistrum quoque pasum azymorum qui conspersi sint oleo, et legumini absque fermento uncta oleo, ac libamina singulorum;

16. Quae offeret sacerdos coram Domino; et faciet tam pro peccato, quam in holocaustum.

17. Arietem vero immobilit hostiam pacificam Domino, offerens simul canistrum azymorum, et libamenta quae et more debentur.

18. Tunc radetur nazareus ante ostium tabernaculi foderis caesarie consecrationis suae; tollitque capillos ejus, et ponet super ignem, qui est supplicii sacrificio pacificorum;

19. Et armum coctum arietis, tortaque absque fermento unam de caestris, et legaminum azymum unum, et tradet in manus nazarei, postquam rasum fuerit caput ejus;

20. Susceptaque rursum ab eo, elevabit in conspectu Domini; et sanctificata sacerdoti erunt sicut peccusculum, quod separari iustum est, et femur. Post haec potest bibere nazareus vinum.

21. Ista est lex nazarei, cum venerit oblationem suam Domino tempore consecrationis suae, exceptis his quae inveniunt manus ejus. Juxta quod mente decesserit, ita faciet ad perfectionem sanctificationis suae.

22. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens :

23. Loquere Aaron et filiis ejus : Sic benedicetis filiis Israel, et dicitis eis :

24. Benedicat tibi Dominus, et custodiat te.

¹ Exod. 86, 19.

25. Ostendat Dominus faciem suam tibi, et miseretur tui.

26. Convertat Dominus vultum suum ad te, et det tibi pacem.

27. Invocabuntque nomen meum super filios Israel, et ego benedicam eis.

CAPUT VII.

Oblationes principum duodecim tribuum in dedicationem tabernaculi et altaris; Dominus Moyse sanctuarium ingresso loquitur de profinitate.

1. Factum est autem in die qua complerit Moyse tabernaculum, et crexit illud, antiquique et sanctificavit cum omnibus vasis suis, altaro similiter et omnia vasa ejus.

2. Obtulerunt principes Israel et capita familiarum, qui erant per singulas tribus, praefectique eorum qui numerati fuerant.

3. Munera coram Domino, sex plaustra tecta cum duodecim bobus. Unum plaustrum obtulerit duo duces, et unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu tabernaculi.

4. Alii autem Dominus ad Moysen :

5. Suscipe ab eis ut servant in ministerio tabernaculi, et trades ea levitis juxta ordinem ministerii sui.

6. Itaque cum suscepisset Moyse plaustra et boves, tradidit eos levitis.

7. Duo plaustra et quatuor boves dedit filiis Gerson, juxta id quod habebant necessarium;

8. Quatuor alia plaustra et octo boves dedit filiis Merari, secundum officia et cultum suum, sub manu Ithamar, filii Aaron sacerdotis.

9. Filiis autem Gath non dedit plaustra et boves, quia in sanctuario serviant, et onera propria portant humeris.

10. Igitur obtulerunt duces in dedicationem altaris, die qua unctum est, oblationem suam ante altare.

11. Dixitque Dominus ad Moysen : Singuli duces per singulos dies offerant in unum in dedicationem altaris.

12. Primo die obtulit oblationem suam Ahasson, filius Aminadab, de tribu Juda :

13. Fueruntque in ea, acetabulum argenteum pondus centum triginta siclorum, phiala argentea habens septuaginta

¹ Exod. 40, 16.

siclos, juxta pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificio;

14. Mortariolumque ex decem siclis aureis, plenum incenso;

15. Bovem de armento, et arietem, et agrum anniculum in holocaustum;

16. Hircumque pro peccato;

17. Et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Haec est oblatio Nabasson, filii Aminadab.

18. Secundo die obtulit Nathanael, filius Suar, dux de tribu Issachar,

19. Acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, juxta pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificio;

20. Mortariolum aureum habens decem siclos, plenum incenso;

21. Bovem de armento, et arietem, et agrum anniculum in holocaustum;

22. Hircumque pro peccato;

23. Et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Haec fuit oblatio Nathanael, filii Suar.

24. Tertio die princeps filiorum Zabulon, Eliab, filius Helon,

25. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificio;

26. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;

27. Bovem de armento, et arietem, et agrum anniculum in holocaustum;

28. Hircumque pro peccato;

29. Et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Haec est oblatio Eliab, filii Helon.

30. Die quarta princeps filiorum Ruben, Elisar, filius Sedour,

31. Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificio;

32. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;

33. Bovem de armento, et arietem, et agrum anniculum in holocaustum;

34. Hircumque pro peccato;

35. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Elisur, filii Sedeur.
36. Die quinto princeps filiorum Simeon, Salamel, filius Surisaddai.
37. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium.
38. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
39. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
40. Hircumque pro peccato;
41. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Salamei, filii Surisaddai.
42. Die sexto princeps filiorum Gad, Eliasaph, filius Ducl.
43. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;
44. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
45. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
46. Hircumque pro peccato;
47. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Eliasaph, filii Ducl.
48. Die septimo princeps filiorum Ephraim, Elisama, filius Amnith.
49. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;
50. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
51. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
52. Hircumque pro peccato;
53. Et in hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Elisama, filii Amnith.
54. Die octavo princeps filiorum Manasse, Gamaliel, filius Phadassar.
55. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;

56. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
57. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
58. Hircumque pro peccato;
59. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Gamaliel, filii Phadassar.
60. Die nono princeps filiorum Benjamin, Abidan, filius Gedeonias.
61. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;
62. Et mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
63. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
64. Hircumque pro peccato;
65. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Abidan, filii Gedeonias.
66. Die decimo princeps filiorum Dan, Ahiezer, filius Ammisaddai.
67. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;
68. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
69. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
70. Hircumque pro peccato;
71. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Ahiezer, filii Ammisaddai.
72. Die undecimo princeps filiorum Aser, Phegiel, filius Ochran.
73. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia conspersa oleo in sacrificium;
74. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
75. Bovem de armento, et arietem,

- et agnum anniculum in holocaustum;
76. Hircumque pro peccato;
77. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Phegiel, filii Ochran.
78. Die duodecimo princeps filiorum Nephthali, Ahira, filius Enan.
79. Oblitit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum similia oleo conspersa in sacrificium;
80. Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso;
81. Bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum;
82. Hircumque pro peccato;
83. Et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Ahira, filii Enan.
84. Hæc in dedicatione altaris oblata sunt a principibus Israël, in die qua consecratus est; et acetabula argentea duodecim, phialæ argenteæ duodecim, mortariola aurea duodecim;
85. Ita ut centum triginta siclos argenti haberet unum acetabulum, et septuaginta siclos haberet una phiala; id est, in communi vasorum omnium ex argento sicli duo milia quadringenti, pondere sanctuarii;
86. Mortariola aurea duodecim plena incenso, denos siclos appendentia pondere sanctuarii, id est, simul auri sicli centum viginti;
87. Boves de armento in holocaustum duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, et libamenta coram; hirci duodecim pro peccato.
88. In hostias pacificorum, boves viginti quatuor, arietes sexaginta, hirci sexaginta, agni anniculi sexaginta. Hæc oblata sunt in dedicatione altaris, quando unctum est.
89. Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum federis, ut consuleret oraculum, audibat vocem loquentis ad se de propitiatorio quod erat super arcum (testimoniis inter duos cherubim, unde et loquebatur ei.

CAPIT VIII.

Candelabri et lucernarum locus, situs, mate-

ria, se forma; atque et consecratio levitarum.

1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2. Loquere Aaron, et dices ad eum: Cum posueris septem lucernas, candelabrum in australi parte ordietur. Hoc iugiter præcipe ut lucernæ coram boream et regione respiciant ad mensam panum propositionis; contra aut partem, quam candelabrum respicit, lucere debent.
3. Fecitque Aaron, et imposuit lucernas super candelabrum, ut præceperat Dominus Moysi.
4. Hæc autem erat factura candelabri, ex auro ductili, tam modicus stipes, quam cuncta quæ ex utroque calamarum latere nascebantur; iuxta exemplum quod ostendit Dominus Moysi, ita operatus est candelabrum.
5. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
6. Tolle levitas de medio filiorum Israël, et purificabis eos.
7. Juxta hunc ritum: Asperguntur aqua lustrationis, et radant omnes pilos carnis suæ. Cumque laverint vestimenta sua, et mundati fuerint,
8. Tollent bovem de armentis, et libamentum ejus similem oleo conasperant; bovem autem alterum de armento ut accipies pro peccato;
9. Et applicabis levitas coram tabernaculo federis, convocata omni multitudine filiorum Israël.
10. Cumque levites fuerint coram Domino, ponent filii Israël manus suas super eos,
11. Et offeret Aaron levitas, munus in conspectu Domini a filiis Israël, ut servant in ministerio ejus.
12. Levites quoque ponent manus suas super capita bovm, et quibus unum facies pro peccato, et alterum in holocaustum Domini, ut deprecetur pro eis.
13. Statuque levitas in conspectu Aaron et filiorum ejus, et consecrabis oblatos Domini:
14. Ac separabis de medio filiorum Israël, ut sint mei;
15. Et postea ingredietur tabernaculum federis, ut servant mihi. Sicque purificabis et consecrabis eos in oblationem Domini, quoniam dono donati sunt mihi a filiis Israël.

16. Pro primogenitis quae aperitum omnem vulvam in Israel, accipi eos;

17. Mox sunt enim omnia primogenita filiorum Israel, tam ex hominibus quam ex iumentis. Ex die percussio omne primogenitum in terra Aegypti, sanctificavi eos mihi;

18. Et tulli levitas pro cunctis primogenitis filiorum Israel,

19. Tradiditque eos domo Aaron et filius ejus de medio populi, ut serviant mihi pro Israel in tabernaculo foederis, et orant pro eis, ne sit in populo flagitium, si anni fuerint accedere ad sanctuarium.

20. Feceruntque Moyses et Aaron, et omnis multitudo filiorum Israel, super levitis quae praeceperat Dominus Moysi;

21. Purificatique sunt, et laverunt vestimenta sua: elevatique eos Aaron in conspectu Domini, et oravit pro eis.

22. Ut purificati ingrederentur ad officia sua in tabernaculum foederis coram Aaron et filiis ejus. Sic praeceperat Dominus Moysi de levitis, ita factum est.

23. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

24. Haec est lex levitarum: A vicinis quoque annis et supra, ingredientur ut ministrent in tabernaculo foederis;

25. Cumque quinquagesimum annum etatis impleverint, servire cessabunt;

26. Frustrae ministri fratrum suorum in tabernaculo foederis, ut custodiant quae sibi fuerint commendata; opera autem ipsa non faciant. Sic dispono levitis in custodiis suis.

CAPUT IX.

Quo tempore debeant mandii phase celebrare, et qui immundi; nubes tabernaculum operiens, per diem columna nubis, per noctem ut species ignis dicit exercitum totis xii. annis.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, anno secundo postquam egressi sunt de terra Aegypti, mense primo, dicens:

2. Faciant filii Israel phase in tempore suo.

3. Quartadecima die mensis hujus ad vesperam, iuxta omnes ceremonias et justificationes ejus.

¹ Exod. 19, 2. Sup. 3, 13. Luc. 8, 29.

² Exod. 12, 3.

4. Praeceptique Moyses filiis Israel ut facerent phase;

5. Qui fecerunt tempore suo, quartadecima die mensis ad vesperam, in monte Sinai. Juxta omnia quae mandaverat Dominus Moysi, fecerunt filii Israel.

6. Ecce autem quidam immundi super anima hominis, qui non poterant facere phase in die illo, accedentes ad Moysen et Aaron,

7. Dixerunt eis: Immundi sumus super anima hominis; quare fraudamur ut non valeamus obtinationem offerre Domino in tempore suo, inter filios Israel?

8. Quibus respondit Moyses: State et consilium quid praecipiat Dominus de vobis.

9. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

10. Loquere filiis Israel: Homo qui fuerit immundus super anima, sive in via procal in gente vestra, faciat phase Domino

11. In mense secundo, quartadecima die mensis ad vesperam; cum azymis et lactacis agrestibus comedent illud;

12. Non relinquent ex eo quidpiam usque mane, et ex eo ejus non confringent, omnem ritum phase observabunt.

13. Si quis autem et mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non fecit phase, exterminabitur anima illa de populo suis, quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo; peccatum suum ipse portabit.

14. Peregrinus quoque et advena si fuerit apud vos, faciet phase Domino juxta ceremonias et justificationes ejus. Praeceptum idem erit apud vos, tam advena quam indigenes.

15. Igiture die quae erectum est tabernaculum, operuit illud nubes. A vesperae autem super tentorium erat quasi species ignis usque mane.

16. Sic fiebat jugiter: per diem operiebat illud nubes, et per noctem quasi species ignis.

17. Cumque ablata fuisset nubes, quae tabernaculum protegebat, tunc proficebantur filii Israel, et in loco ubi stetit nubes, ibi castrametabantur.

18. Ad imperium Domini proficebantur, et ad imperium illius fiebant

³ Exod. 19, 46. Joan. 19, 26.

⁴ Exod. 40, 10-32. Sup. 7, 1.

tabernaculum. Candelis diabus quibus stabat super tabernaculum, manebant in eodem loco;

19. Et si evenisset ut multo tempore maneret super illud, erant filii Israel in excubiis Domini, et non proficebantur.

20. Quot diebus fuisset nubes super tabernaculum. Ad imperium Domini erigebant tentoria, et ad imperium illius deponabant.

21. Si fuisset nubes a vesperae usque mane, et statim diluente tabernaculum reliquisset, proficebantur; et si post diem et noctem recessisset, dissipabantur tentoria.

22. Si vero biduo, aut uno mense, vel longiori tempore, fuisset super tabernaculum, manebant filii Israel in eodem loco, et non proficebantur; statim autem ut recessisset, movebant castra.

23. Per verbum Domini fiebant tentoria, et per verbum illius proficebantur; dranteque in excubiis Domini, juxta imperium ejus per manum Moysi.

CAPUT X.

Jubel Deus fieri duas tubas argentaeas, docetque earum usum; quo ordine moti sint castra de deserto Sinai; erat Moyses cognomen Hobab ut cum ipis proficiscatur; et verba quae loquitur Moyses cum elevaretur aut deponeretur arca.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Fac tibi duas tubas argentaeas, quibus convocare possis multitudinem quando movenda sunt castra.

3. Cumque inceperis tubis, congregabitur ad te omnis turba ad ostium tabernaculi foederis.

4. Si simul clangueris, venient ad te principes et capita multitudinis Israel;

5. Si autem proluxit autem concisus clangor inceperit, movebant castra primi qui sunt ad orientalem plagam.

6. In secundo autem sonitu, et pari utulata tubae, levabant tentoria qui habitant ad meridiem; et juxta hunc modum reliqui facient, ululantibus tubis in perfectionem.

7. Quando autem congregandus est populus, simplex tubarum clangor erit, et non concisus ululabunt.

8. Filii autem Aaron, sacerdotes,

¹ Cor. 10, 1.

clangent tubis; erique hoc legitimum nubes super tabernaculum vestris.

9. Si exieritis ad bellum de terra vestra contra hostes qui dilucent adversum vos, clanget ululantibus tubis, et erit recordatio vestri coram Domino Deo vestro, ut exanimi de manibus inimicorum vestrorum.

10. Si quando habebitis epulum, et dies festos et calendas, canetis tubis sedies festos et pacificos victimis, ut sint vobis in recordationem Dei vestri. Ego Dominus Deus vester.

11. Anno secundo, mense secundo, vigesima die mensis, elevata est nubes de tabernaculo foederis;

12. Profectique sunt filii Israel per turnas suas de deserto Sinai, et recubuit nubes in solitudine Pharan.

13. Moveruntque castra primi juxta imperium Domini in manu Moysi.

14. Filii quoque per turnas suas, quorum princeps erat Nahasson, filius Ammadab.

15. In tribu filiorum Issachar fuit princeps Nathanael, filius Suar.

16. In tribu Zabulon erat princeps Eliah, filius Hilon.

17. Deposuitque est tabernaculum, quod portantes egressi sunt filii Gerson et Morari.

18. Profectique sunt et filii Ruben, per turnas et ordinem suum; quorum princeps erat Hellsur, filius Sedor.

19. In tribu autem filiorum Simeon princeps fuit Salamei, filius Surisaddai.

20. Porro in tribu Gad erat princeps Elisaph, filius Ducl.

21. Profectique sunt et Canithae portantes sanctuarium; tandem tabernaculum portabant, donec venient ad cretionis locum.

22. Moverunt castra et filii Ephraim per turnas suas, in quorum exercitu princeps erat Elisama, filius Ammiud.

23. In tribu autem filiorum Manasse princeps fuit Gamaliel, filius Phasasur.

24. Et in tribu Benjamin erat dux Ahidan, filius Gedeonis.

25. Novissimi castrorum omnium profecti sunt filii Dan per turnas suas, in quorum exercitu princeps fuit Ahiczer, filius Ammisaddai.

26. In tribu autem filiorum Aser erat princeps Phiegel, filius Ochran;

² Sup. 1, 7.

27. Et in tribu filiorum Nephthali principa fuit Alifra, filius Eran.

28. Hæc sunt castra, et profectioes filiorum Israel per terminas suas quando egrediebantur.

29. Dixitque Moyses Hobab, filio Raguel Madianitæ, cognato suo: Profecturus ab locum quem Dominus daturus est nobis, veni nobiscum, ut beneficiamus tibi, quia Dominus bona promisit Israeli.

30. Cui ille respondit: Non vadam tecum, sed revertar in terram meam, in qua natus sum.

31. Et ille: Noli, inquit, nos relinquere, tu enim nos in locis quibus per desertam castra ponere debeamus, et eris ductor noster.

32. Quocumque nobiscum veneris, quidquid optimum fuerit eis opibus, quas nobis tradidurus est Dominus, dabimus tibi.

33. Profecti sunt ergo de monte Domini viam trium dierum; arcaque fœderis Domini præcedebat eos, per dies tres prævidens castrorum locum.

34. Nubes quoque Domini super eos erat per diem cum incederent.

35. Cumque clevaratur castra, dicebat Moyses: Surge, Domine; et dissipentur inimici tui, et fugiant qui oderunt te a facie tua.

36. Cum autem deponeretur, ait: Revertere, Domine, ad multitudinem exercitus Israel.

CAPUT XI.

Murmurant Hebræi primæ et defatigatiore; dein petant carnes, cepes, ollæ Ægypti; turbatoque Moysi spiritu, Deus illius omnes in septuaginta viros dividit, qui omnes in septuaginta locis castrorum, pariterque populus propter carnalem concupiscentiam.

1. Interea ortum est murmur populii, quasi dolentium pro labore, contra Dominum. Quod cum audisset Dominus, iratus est; et accessus in eos ignis Domini deroravit extremam castrorum partem.

2. Cumque clamasset populus ad Moysen, oravit Moysen ad Dominum, et absorpsit est ignis;

3. Vocavitque nomen loci illius In-

¹ Ps. 67, 2.

² Ps. 77, 18. I Cor. 10, 10.

³ Ps. 77, 81.

consio, eo quod incensus fuisset contra eos ignis Domini.

4. Volens quippe promiscuum, quasi ascenderat cum eis, flagravat de idola, sedens et dens, iunctis sibi pariter filii Israel, et ait: Quis dabit nobis ad vescendum carnes?

5. Recordamur piscium quos comedabamus in Ægypto gratis; in mentem nobis veniunt cucumeres, et pepones, porrique et cepe, et allia.

6. Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi man.

7. Erat autem man quasi semen carandi, coloris lutei.

8. Circumbatque populus, et colligens illud, frangebatur mola; sive terebat in mortario, coquens in olla, et faciens et eis tortulas saporis quasi panis oleati.

9. Cumque descenderet nocte super castra ros, descendebat pariter et man.

10. Audivit ergo Moyses fletum populorum per familias, singulos per ostia tentorii sui. Iratusque est furor Domini valde; sed et Moysi intoleranda res visa est.

11. Et ait ad Dominum: Cur afflicti servam tuam? quare non invenio gratiam coram te? et cur impossisti pondus universi populi huius super me?

12. Numquid ego concepi omnem hæc nisi multitudine, vel geni eam, et dicas mihi: Porta eos in sinu tuo, sicut portare solet nutrix infantulam, et defer in terram pro qua iurasti patribus eorum?

13. Unde mihi carnes ut deum tante multitudinis? Flet contra me, dicentes: Da nobis carnes ut comedamus.

14. Non possum solus sustinere omnem hunc populum, quia gravis est mihi.

15. Sin aliter tibi videtur, obsecro et interficias me, et inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis afflicti malis.

16. Et dixit Dominus ad Moysen: Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israeli, quos tu nosti quod mens opostum tabernaculi fœderis, faciesque ibi stare vocem.

17. Ut descendam et loquar tibi, et auferam de spiritu tuo, tradamque eis,

¹ I Cor. 10, 2.

² Exod. 16, 14. Ps. 77, 84. Sap. 16, 22.

³ Joan. 9, 81.

ut sustentent tecum carnes populi, et non tu solus gravaris.

18. Populo quoque dicit: Sanctificimini; carnes comeditis carnes; ego enim audivi vos dicere: Quis dabit nobis escas carniam? Bene nobis erat in Ægypto, ut det vobis Dominus carnes, et comedatis.

19. Non uno die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viximi quidem.

20. Sed usque ad mensem dierum, donec exeat per nares vestras, et vertatur in nausum; in quo quod repuleritis Dominum, qui in medio vestri est, et floveritis eorum eis, dicentes: Quare egressi sumus ex Ægypto?

21. Et ait Moyses: Sexcenta millia peditum huius populi sunt, et tu dicis: Dabo eis esum carniam mense integro?

22. Namquid ovium et boum multitudine cœdatur, ut possit sufficere ad cibum? vel omnes pisces maris in unum congregabuntur et eos satient?

23. Cui respondit Dominus: Numquid manus Domini invalida est? Jam nunc videbis utrum meum sermo opere compleatur.

24. Venit igitur Moyses, et narravit populo verba Domini, congregans septuaginta viros de senibus Israeli, quos stare fecit circa tabernaculum.

25. Descenditque Dominus per nubem, et locutus est ad eum, auferens da spiritui qui erat in Moysæ, et dans septuaginta viros. Cumque requiescisset in eis spiritus, prophetaverunt, nec ultra cessaverunt.

26. Remanserunt autem in castris duo viri, quorum unus vocabatur Eldad, et alter Medad, super quos requiescit spiritus; nam et ipsi descripti fuerant, et non exierant ad tabernaculum.

27. Cumque prophetarent in castris, accersit pariter, et nuntiavit Moysi, dicens: Eldad et Medad prophetant in castris.

28. Statim Iosue, filius Nun, minister Moysi, et electus a pluribus, ait: Domine mi, Moyses, prohibe eos.

29. At ille: Quid, inquit, annularis pro me? Quis tribuit ut omnibus populus prophetet, et det eis Dominus spirituum suum?

¹ Joan. 6, 10.

² Isa. 50, 11.

30. Reversusque est Moyses, et majoris natu Israel in castra.

31. Ventus autem egrediens a Domino, arreptans trans mare coturnices detulit, et dimisit in castra litore quantum uno die confici poterat, ex omni parte castrorum per circuitum; volabantque in aere duobus albidis alutidinis super terram.

32. Surgens ergo populus toto die illo, et nocte, ac die altero, congregavit coturnicum, qui parum, decem coros; et siccaverunt eas per gymnasium castrorum.

33. Adhuc carnes erant in dentibus eorum, nec defecerat Iosuecomodi albus, et ecce furor Domini concitatus in populum, percussit cum plaga magna nimis.

34. Vocatusque est ille locus: Sepulcra concupiscentiæ; ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat. Egressi autem de Sepulcra concupiscentiæ, venerunt in Hasorim, et manserunt ibi.

CAPUT XII.

Aaron et Maria in mississimum Moysen murmurant, apud quos Deus Moysen laudat a familiaritate erga Dominum. Maria sepe pertraxit et septem diebus a populo lapsa, sanctis restituitur, orante pro se Moysæ.

1. Locutusque est Maria et Aaron contra Moysen, propter uxorem que Æthiopsissam.

2. Et dixerunt: Num per solum Moysen locutus est Dominus? nonne et Dominus similiter est locutus? Quod cum audisset Dominus

3. (Erat enim Moyses vir mississimus super omnes homines qui morabantur in terra),

4. Aaron et Maria: Egredivimini vos tantum tres ad tabernaculum fœderis. Cumque fuisset egressi,

5. Descendit Dominus in columna nubis, et stetit in introitu tabernaculi, vocans Aaron et Mariam. Qui cum inisset,

6. Dixit ad eos: Audite sermones meos: Si quis fuerit intor vos propheta Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad illum.

7. At non talis servus meus Moyses,

¹ Ps. 77, 24-27.

² Ps. 77, 40.

¹ qui in omni domo mea fidelissimus est;

8. ² Oro enim ad eo loquor ei, et palium, et non per ornamenta et figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis detrahere seruo meo Moyse?

9. Iratusque contra eos abiit;
10. Nubes quoque recessit, quae erat super tabernaculum; et ecce Maria apparuit cadens lepra quasi niix. Cumque respexisset eam Aaron, et vidisset perfusam lepra.

11. ³ Ait ad Moysen: Obscuro, domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum, quod stulte commisimus.

12. Ne fiat haec quasi mortua, et ut abortivum quod profluitur de vulva matris suae; ecce jam modicum carnis ejus deparatum est a lepra.

13. Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens: Deus, obscuro, sana eam.
14. Cui respondit Dominus: Si pater ejus spuisset in faciem illius, nonne dehaeret saltem septem diebus rubore suffundi? Separatur septem diebus extra castra, et postea revocabitur.

15. Exclusa est itaque Maria extra castra septem diebus; et populus non est motus de loco illo, donec revocata est Maria.

CAPUT XIII.

Missi a Moyse XII exploratores ad considerandam terram promissionis, palmitem cum botro aulique fructibus in facultatis signum post XL dies referunt qui tamen universi, praeter Caleb et Josue, murrur in populo concitant.

1. Profectusque est populus de Phareoth, fixis tentoriis in deserto Pharan.

2. Ibiique locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

3. Mitte viros qui considerent terram Chanaan, quem daturus sum filiis Israel, singulos de singulari tribubus, ex principibus.

4. Fecit Moyses quod Dominus imperaverat, de deserto Pharan milites principes viros, quarum ista sunt nomina:

5. De tribu Ruben, Samma, filium Zechur;

6. De tribu Simeon, Saphat, filium Huri;

¹ Hebr. 3, 2.

² Erod. 33, 11.

7. De tribu Juda, Caleb, filium Jeppone;

8. De tribu Issachar, Igal, filium Joseph;

9. De tribu Ephraim, Osee, filium Neri;

10. De tribu Benjamin, Phalti, filium Raphu;

11. De tribu Zabulon, Gaddiel, filium Sodi;

12. De tribu Joseph, sceptorum Manasse, Gaddi, filium Susi;

13. De tribu Dan, Ammiel, filium Gemelli;

14. De tribu Aser, Sarr, filium Michael;

15. De tribu Nephthali, Nahabi, filium Vapsi;

16. De tribu Gad, Guel, filium Machi;

17. Hec sunt nomina virorum quos misit Moyses ad considerandam terram;

vocavitque Osee, filium Nun, Josue.

18. Misit ergo eos Moyses ad considerandam terram Chanaan, et dixit ad eos: Ascendite per meridionam plagam;

cumque venistis ad montes,

19. Considerate terram, qualis sit, et populum qui habitator est ejus; utrum fortis sit an infirmus; si pauci numero an plures;

20. Ipsa terra, bona an mala; urbes quales, muratae an absque muris;

21. Humus, pinguis an sterilis, fetidissima, an absque arboribus, Confortissimi, et afferte nobis de fructibus terrae. Erat autem tempus quando jam precoque urae vesci possunt.

22. Cumque ascendissent, exploraverunt terram a deserto Sin usque Robob intrantibus Emath.

23. Ascenderuntque ad meridiem, et venerunt in Hebron, ubi erant Achiman et Sissai et Tholmai, filii Enac; nam Hebron septem annis ante Tanim, urbem Aegypti, condita est;

24. ¹ Pergensque usque ad torrentem Botri, abscederunt palmitem cum vira sua, quem portaverunt in vecte duo viri.

De malis quoque granatis et de ficis loci illius tulcrunt.

25. Qui appellatus est Neheloesol, id est, Torrens botri, eo quod botrum portassent inde filii Israel.

26. Reversique exploratores terra post quadraginta dies, omni regione circuita,

¹ Deut. 1, 24.

27. Venerunt ad Moysen et Aaron et ad omnem contum filiorum Israel in deserto Pharan, quod est in Cades; locuti- que eis et omni multitudini, ostenderunt fructus terrae.

28. Et narraverunt, dicentes: Venimus in terram, ad quam misistis nos, quae revera fuit lacte et melle, et ex his fructibus cognosci potest;

29. Sed cultores fortissimos habet, et urbes grandes atque muratas. Stirpem Erce vidimus ibi.

30. Amalec habitat in meridie; Hebraeus et Jebusaeus et Amorraeus in montanis; Chanaanus vero moratur iuxta mare et circa fluentia Jordanis.

31. Inter haec Caleb compescens murrur populi, qui oriebatur contra Moysen, ait: Ascendamus, et possideamus terram, quoniam poterimus obtinere eam.

32. Alii vero, qui fuerant cum eo, dicebant: Nequaquam ad hunc populum valemus ascendere, quia fortior nobis est.

33. Detraheruntque terram, quam insperaverant, apud filios Israel, dicentes: Terra quam lustravimus, devorat habitatores suos; populus, quem aspeximus, procerum stature est.

34. Hi vidimus monstra quaedam filiorum Enac de genere gigantesco, quibus comparati, quasi locustae videbamur.

CAPUT XIV.

Murrur populi, auditis exploratoribus, frustra sedare conatur Josue et Caleb; iratum Dominum placat Moyses; omnes mortui in deserto adiacentur praeter Caleb et Josue; et paganae Israelae contra Domini voluntatem caduntur ab hostibus.

1. Igitur vociferans omnis turba venit nocte illa;

2. Et murrurati sunt contra Moysen et Aaron cuncti filii Israel, dicentes:

3. Utinam mortui essemus in Aegypto! et in hac vasta solitudine utinam pereamus, et non inducat nos Dominus in terram istam, ne cadamus gladio, et uxores ac liberi nostri ducantur captivi! Nonne melius est reverti in Aegypto?

4. Dixeruntque alter ad alterum: Con-

¹ Eocli. 46, 9. I Mach. 2, 55-56.

² Erod. 19, 21.

³ Erod. 33, 33.

stratuimus nobis ducem, et revertamur in Aegypto.

5. Quo audito, Moyses et Aaron ceciderunt prostrati in terram coram omni multitudine filiorum Israel.

6. ¹ At vero Josue, filius Nun, et Caleb, filius Jeppone, qui et ipsi lustraverant terram, sedierunt vestimenta sua.

7. Et ad omnem multitudinem filiorum Israel locuti sunt: Terra, quam circuevimus, valde bona est.

8. Si propitius fuerit Dominus, inducet nos in eam, et tradet hominem lacte et melle manantem.

9. Nolite rebelles esse contra Dominum; neque timeatis populum terrae hujus, quia sicut panem, ita eos possuimus devorare. Recessit ab eis omne praesidium; Dominus nobiscum est, nolite metere.

10. Cumque clamaret omnis multitudo, et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini super tectam forenceis cunctis filiis Israel:

11. Et dixit Dominus ad Moysen: Quisque detraxit mihi populus iste? Quousque non credent mihi, in omnibus signis quae feci coram eis?

12. Feriam igitur eos pestilentia, atque consumam; et tuem faciam principem super gentem maguam, et fortiorum quam haec est.

13. Et ait Moyses ad Dominum: Ut audiant Aegyptii, de quorum medio eduxisti populum istum,

14. Et habitatores terrae hujus, qui audierunt quod tu, Domine, in populo isto sis, et lacte videaris ad faciem, ² et nubes tua protegat illos, et in columna nubis precedas eos per diem, et in columna ignis per noctem;

15. Quod occideris tantam multitudinem quasi unum hominem, et dicant:

16. Non poterat introducere populum in terram, pro qua juraverat: ³ Idcirco occidit eos in solitudine?

17. Magnificetur ergo fortitudo Domini, sicut jurasti, dicens:

18. ⁴ Dominus patiens et multae misericordiae, ⁵ auferens iniquitatem et scelerum, nullumque innoxium derelinquens, qui ⁶ visitat peccata patrum in filios, in tertiam et quartam generationem.

19. Dimitte, obscuro, peccatum populi

⁴ Ps. 108, 8.

⁵ Erod. 34, 7.

⁶ Erod. 20, 3.

hujus secundam magnitudinem misericordiam tuam, sicut propitius fuisti egredientibus de Ægypto usque ad locum istum.

20. Dixitque Dominus: Dimisi juxta verbum tuum.

21. Vivo ego, et implerit gloria Domini universa terra.

22. Attamen omnes homines qui viderunt majestatem meam, et signa que feci in Ægypto et in solitudine, et tentaverunt me jam per decem vicces, non obediuerunt voci mee.

23. Non viderunt terram pro qua juravi patribus eorum; nec quisquam ex illis qui detraxit mihi, intuebitur eam.

24. Servum meum Caleb, qui, pleonus alio spiritu, secutus est me, inducnam in terram hanc, quam circuevit; et semen ejus possidebit eam.

25. Quoniam Amalecites et Chananeus habitant in vallibus, eras movete castra, et revertimini in solitudinem per viam maris Rubri.

26. Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens:

27. Usequo multitudo hanc pessima murmurat contra me? querelas filiorum Israel audivi.

28. Dic ergo eis: Virgo ego, ait Dominus, sicut locuti estis audientibus meis, sic faciam vobis.

29. In solitudine hac jacebunt cadavera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti annis et supra, et murmurastis contra me.

30. Non intrabitis terram, super quam levavi manum meam ad habitare vos facerem, præter Caleb, filium Jephone, et Josue, filium Nun.

31. Parvulus autem vestros, de quibus dixistis quod præside hostibus forent, introducam, ut videant terram que vobis displicuit.

32. Vestra cadavera jacebunt in solitudine:

33. Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, et portabunt fornicationem vestram, donec consumantur cadavera patrum in deserto.

34. Juxta numerum quadraginta die-

rum, quibus considerastis terram: annus quo die imputabitur.

4. Et quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, et scietis quoniam ineam.

23. Quoniam sicut locutus sum, ita faciam omni multitudini huic pessime, que consurrexit adversum me: in solitudine hæc delictis, et morietur.

36. 7 Igitur omnes viri, qui miserati sunt ad contemplantam terram, et Moyses ad murmurare fecerant contra eum omnem multitudinem, detrahentes terram quod esset mala.

37. Mortui sunt, atque percussus in conspectu Domini:

38. Josue autem, filius Nun, et Caleb, filius Jephone, vixerunt ex omnibus qui perreerant ad considerandam terram.

39. Locutusque est Moyses universa verba hæc ad omnes filii Israel, et luxit populus nimis.

40. Et ecce mane primo surgentes ascenderunt verticem montis, atque dixerunt: Parati sumus ascendere ad locum de quo Dominus locutus est, quia peccavimus.

41. Quibus Moyses: Cur, inquit, transgredimini verbum Domini, quod vobis non cedit in prospectum?

42. Nolite ascendere, non enim est Dominus vobiscum, ne corruiatis coram inimicis vestris.

43. Amalecites et Chananeus autem sunt, quorum gladio corruetis, et quod nolueritis acquiescere Domino, nec erit Dominus vobiscum.

44. Ad illi contenebrati ascenderunt in verticem montis. Arca autem testamenti Domini et Moyses non recesserunt de castris.

45. Desconditque Amalecites et Chananeus, qui habitabant in monte; et percutiens eos atque concidens, persecutus est eos usque Horna.

CAPUT XV.

Qua libamenta ingressa terram offerentur, ac primitiis separatim; pena peccati per ignorantiam aut suspensam commisit lapidatur qui sabbato ligna collegit; ibi ac vitas ab Hebraeis per quatuor an-

6 Ps. 94, 10.
7 Judith 8, 21. 1. Cor. 10, 18. Hebr. 11, 28.
Julie v. 5.
8 Deut. 1, 43.

gulos palliorum ponendo, qua moneant eos leges Dei.

1. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Cum ingressi fueritis terram habitationis vestrae, quam ego dabo vobis,

3. Et feceritis oblationem Domino in holocaustum, aut victimam, vasa solventes, vel sponte offerentes munera, aut in solemnitatibus vestris adolentes odorem suavitatis Domino, de bobus sive de ovibus;

4. Offeret quicumque immolaverit victimam, sacrificium similes, decimanam partem ephi, conspersa oleo, quod mensuram habebit quartam partem hin;

5. Et vinum ad liba fundenda ejusdem mensurae dabit in holocaustum sive in victimam. Per agnos singulos

6. Et arietes erit sacrificium similitudinarum decimarum, quas conspersa sit oleo tertie partis hin;

7. Et vinum ad libamentum tertie partis ejusdem mensurae offeret in odorem suavitatis Domino.

8. Quando vero de bobus feceris holocaustum aut hostiam, ut impleas votum vel pacificas victimas,

9. Dabis per singulos boves similes tres decimas conspersa oleo, quod habeat medium mensurae hin;

10. Et vinum ad liba fundenda ejusdem mensurae in oblationem suavisissimi odoris Domino.

11. Sic facies

12. Per singulos boves et arietes et agnos et hodos.

13. Tam indigena quam peregrini

14. Eodem ritu offerent sacrificia.

15. Unum præceptum erit atque iudicium tam vobis quam advenis terrae.

16. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens:

17. Loquere filiis Israel, et dices ad eos:

18. Cum veneritis in terram, quam dabo vobis,

19. Et comederitis de panibus regionis illius, separatim primitias Domino

20. De cibis vestris. Sicut de areis primitias separatim.

21. Ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino.

22. Quod si per ignorantiam præterieritis quicumque horum, quas locutus est Dominus ad Moysen,

23. Et mandavit per eum ad vos, a die qua coepit jubere et ultra,

24. Oblitaque fuerit facere multitudine, offeret vitulum de armento, holocaustum in odorem suavisissimi Domino, et sacrificium ejus ac liba, ut ceremoniam postulant, circumque pro peccato;

25. Et rogabit sacerdos pro omni multitudo filiorum Israel; et dimittentur eis, quoniam non sponte peccaverunt, nihilominus offerentes incensam Domino pro se: ut pro peccato atque errore suo;

26. Et dimittetur universis pluri filiorum Israel, et advenis qui peregrinaverunt inter eos, quoniam culpa est omnia populi per ignorantiam.

27. Quod si anima una nesciens peccaverit, offeret capram annuicam pro peccato suo;

28. Et deprecabitur pro ea sacerdos, quod inscia peccavit coram Domino; impetrabitque ei veniam, et dimittetur illi.

29. Tam indigenis quam advenis una lex erit omnium, qui peccaverint ignorantes.

30. Anima vero, qui per superbiam aliquid commiserit, sive civis sit ille, sive peregrinus (quoniam adversus Dominum rebellis fuit), peribit de populo suo:

31. Verbum enim Domini contempsit, et præceptum illius fecit irritum; illicite delebitur, et portabit iniquitatem suam.

32. Faciam est autem, cum essent filii Israel in solitudine, et invenissent hominem colligentem ligna in die sabbati,

33. Obtulerunt enim Moysi et Aaron et universæ multitudini,

34. Qui recesserunt eum in carcere, nescientes quid super eo facere deberent.

35. Dixitque Dominus ad Moysen: Morte moriatur homo iste, obruat cum lapidibus omnia turba extra castra.

36. Cumque eduxissent eum foras, obrucunt lapidibus: et mortuus est, sicut præcepit Dominus.

37. Dixit quoque Dominus ad Moysen:

38. Loquere filiis Israel, et dices ad eos: sicut faciatis sibi fimbrias per angulos palliorum, ponentes in eis vittas hyacinthinæ;

39. Quas cum viderint, recordentur omnium mandatorum Domini, nec se-

1 Deut. 1, 32.
2 Jos. 14, 6.
3 Ps. 105, 22.
4 Deut. 1, 32.
5 Reuch. 4, 5.

quantur cogitationes suas et oculos per
rus varias fornicationes;

40. Sed magis memores preceptorum
Domini faciant ea, sicutque sancti Deo
suo;

41. Ego Dominus Deus vestrorum, qui
eduxi vos de terra Ægypti, ut essem
Deus vestrorum.

CAPUT XVI.

Core, Dathan et Abiron audientem movent
contra Moysen et Aaron, ambulantque prae-
terea abseriti, et ignis interfecit eos vivos
oferentes incensum; et alios *Quamvis*
murmurantes consumpsit incensum, quod
ratione sua Aaron composuit.

1. Ecce autem Core, filius Isaac, filii
Caath, filii Levi, et Dathan atque Abi-
ron, filii Eliab, non quoque, filius Phe-
tho, de filiis Ruben,

2. Surrexerunt contra Moysen, aliique
filiorum Israel ducenti quinquaginta viri
proceres synagoga, et qui tempore con-
cilio per nomina vocabantur.

3. Cumque stitissent adversum Moysen
et Aaron, dixerunt: Sufficit vobis,
quia omnis multitudo sanctorum est, et
in ipsis est Dominus. Cur elevamini
super populum Domini?

4. Quod cum audisset Moyses, cecidit
prouis in faciem,

5. Locutusque ad Core, et ad omnem
multitudinem: Maud, inquit, notum
faciet Dominus qui ad se pertinent, et
sanctos applicabit sibi; et quos elegerit,
appropinquabit ei.

6. Hoc igitur facite: Tollat unusquisque
thuribulum suum, in Core, et omne
concilium tuum;

7. Et hausto cras igne, ponite desum-
per thymiama coram Domino; et quem-
cumque elegerit, ipse erit sanctus; multum
erigimini, filii Levi;

8. Num parum vobis est, quod sepa-
ravit vos Deus Israel ab omni populo, et
iunxit sibi, ut serviretis ei in cultu
tabernaculi, et staretis coram frequentia
populi, et ministraretis ei?

9. Ideo ad se fecit accedere te et
omnes fratres tuos filios Levi, ut vobis
etiam sacerdotium vendicetis.

11. Et omnis globus tuus stet contra

1 Eccel. 45, 22. 1 Cor. 10, 16. Judeo v. 11.

Dominum? Quid est enim Aaron ut mur-
muretis contra eum?

12. Misit ergo Moyses ut vocaret Da-
than et Abiron, filios Eliab. Qui respon-
derunt: Non venimus.

13. Numquid parum est tibi quo
iudicasti nos de terra, quae lacte et melle
manabat, ut occideris in deserto, nisi
et dominatus fueris nostri?

14. Revera iudicasti nos in terra,
quae fluit rivis lactis et mellis, et dedisti
nobis possessiones agrorum et vinearum?
An et oculos nostros vis eruere? Non
venimus.

15. Intraque Moyses valde, ait ad bru-
minum: Ne respicias sacrificia eorum.
Tu scis quod ne asellum quidem unquam
accipiorum ab eis nec afflixerim quem-
piam eorum.

16. Dixitque ad Core: Tu, et omnis
gregatio tua, state scorum coram
Domino, et Aaron die crastino separatim.

17. Tollite singuli thuribula vestra, et
ponite super ea incensum, offerentes
Domino ducenta quinquaginta thuribula;
Aaron quoque tenet thuribulum
suum.

18. Quod cum fecissent, stantibus
Moysen et Aaron,

19. Et coactavissent adversum eos
omnem multitudinem ad ostium taber-
naculi, apparuit cunctis gloria Domini.

20. Locutusque Dominus ad Moysen et
Aaron ait:

21. Scyramini de medio congrega-
tionis hujus, ut eos repente disperdam.

22. Qui ceciderunt proni in faciem,
atque dixerunt: Fortissime Deus spiritum
universae carnis, num uno peccante,
contra omnes ira tua deservit?

23. Et ait Dominus ad Moysen:

24. Praecepit universae populo ut sepa-
retur a tabernaculo Core, et Dathan et
Abiron.

25. Surrexitque Moyses, et abiit ad
Dathan et Abiron; et sequentibus eum
senioribus Israel.

26. Dixit ad turbam: Recedite a ta-
bernaculo hominum impiorum, et nolo
tangere quas ad eos pertinent, ne
involvamini in peccatis eorum.

27. Cumque recessissent a tentorio
eorum per circuitum, Dathan et Abiron
egressi stabant in introitu pavilionum
suorum, cum uxoribus et liberis, quali-
que frequentia.

28. Et ait Moyses: In hoc sciatis, quod
Dominus misit me ut facerem universis

quis cernitis, et non ex proprio ea corde
protulerim:

29. Si consueti hominum morte in-
terierint, et visitaverit eos plaga, qua et
ceteri visitari solent, non misit me Do-
minus.

30. Sin autem novam rem fecerit Do-
minus, ut aperiens terra eos sum deglutiat
eos et omnia quae ad illos pertinent,
descenderintque viventes in infernum,
sciatis quod blasphemaverint Dominum.

31. Confestim igitur ut cessavit loqui,
dirupta est terra sub pedibus eorum,

32. Et aperiens eos sumum, devoravit
illos cum tabernaculis suis et universa
substantia eorum;

33. Descenderuntque vivi in infernum
operi humo, et perierunt de medio multi-
tudinum.

34. At vero omnis Israel, qui stabat
per gyrum, fugit ad clamorem percuti-
entium, dicens: Ne forte et nos terra de-
glutiat.

35. Sed et ignis egressus a Domino,
interfecit ducentos quinquaginta viros
qui offerabant incensum.

36. Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens:

37. Praecepit Eleazaro filio Aaron sacer-
dotti, ut tollat thuribula quae jaacent in
incendio, et ignem huc illucque dispergat,
quoniam sanctificata sunt.

38. In mortibus peccatorum; producat-
que ea in laminas, et affigat altari, eo
quod oblatum sit in eis incensum Do-
mino, et sanctificata sint, ut cernant ea
pro signo et monumento filij Israel.

39. Tollit ergo Eleazar sacerdos thuribula
aenea, in quibus obtulerant hi
quos incendium devoravit, et produxit
ea in laminas, affigens altari.

40. Ut haberent postea filii Israel,
quibus commoventur, ne quis accedat
alienigena, et qui non est de semine
Aaron, ad offerendum incensum Domino,
ne patiaris sicut passa est Core, et
omnis congregatio ejus, loquente Do-
mino ad Moysen.

41. Murmuravit autem omnis multitu-
do filiorum Israel sequenti die contra
Moysen et Aaron, dicens: Vos inter-
fecistis populum Domini.

42. Cumque orioritur seditio, et tam-
tumvis incresceret,

43. Moyses et Aaron fugerunt ad ta-
bernaculum federis. Quod, postquam

1 Dauf. 11, 6. Ps. 105. 17-18.

incensum sunt, aperuit nubes, et apparuit
gloria Domini.

44. Dixitque Dominus ad Moysen:
45. Recedite de medio hujus multitu-
dinis, etiam nunc delebo eos. Cumque
jacerent in terra,

46. Dixit Moyses ad Aaron: Tolle thuribulum,
et hausto igne de altari, mitte
incensum desuper, pergens cito ad
populum ut rogos pro eis; jam enim
egressa est ira a Domino, et plaga
decessit.

47. Quod cum fecisset Aaron, et cir-
currasset ad mediam multitudinem,
quam jam vastabat incendium, obtulit
thymiama.

48. Et stans inter mortuos ac viven-
tes, pro populo deprecatus est, et plaga
cessavit.

49. Fuerunt autem qui percussus sunt,
quatordecim milia hominum, et septem-
tingenti, absque his qui perierunt in se-
ditione Core.

50. Reversusque est Aaron ad Moysen
ad ostium tabernaculi federis, postquam
quiescit interitus.

CAPUT XVII.

Sumptis sua virgine a duodecim tribuum prin-
cipibus, sola Aaronis virga floruit, ne fruc-
tum produxit; hoc miraculo et incenso sacra-
dotium illi a Deo confirmatur; servataque
est in tabernaculo testimonium.

1. Et locutus est Dominus ad Moysen,
dicens:

2. Loquere ad filios Israel, et accipe
ab eis virgas singulas per cognationes
suas, a cunctis principibus tribuum,
virgas duodecim, et unamqueque no-
men supercrisbes virgae suae.

3. Nomen autem Aaron erit in tribu
Levi, et una virga cunctis scorum
familias continebit;

4. Posteaque esset in tabernaculo fede-
ris coram testimonio, ubi loquar ad tu-
m.

5. Quem ex his elegero, germinabit
virga ejus; et cohibebo a me quomodo-
vis filiorum Israel, quibus contra vos
murmuravit.

6. Locutusque est Moyses ad filios
Israel; et dederunt ei omnes principes
virgas per singulas tribus; fueruntque
virgae duodecim affigae virga Aaron.

7. Quas cum posuisset Moyses coram
Domino in tabernaculo testimonii,

2 Sap. 18, 81.

8. Sequenti die regressus invenit permixtas virgam Aaron in domo Levi; et turgentibus gummis eperant flores, qui, foliis dilatis, in amygdalas deformati sunt.

9. Protulit ergo Moyses omnes virgas de conspectu Domini ad cunctos filios Israel; videruntque, et receperunt singuli virgas suas.

10. Dixitque Dominus ad Moysen: Refer virgam Aaron in tabernaculum testimonium, ut servetur ibi in signum rebellium filiorum Israel, et quiescant querelæ eorum a me, ne moriantur.

11. Felicitæ Moyses sicut preceperat Dominus.

12. Dixerunt autem filii Israel ad Moysen: Ecce consumpti sumus, omnes perimus.

13. Quicunque accedit ad tabernaculum Domini, moritur. Num usque ad intercessionem cuncti delendi sumus?

CAPUT XVIIII.

Da oneribus sacerdotum et excubis levitarum; loco servæ hereditaria, primitias et oblationes ac sacrificia sacerdotibus, decimam autem levitis assignantur, qui eorum decimam partem dabant Aaron.

1. Dixitque Dominus ad Aaron: Tu, et filii tui, et domus patris tui tecum, portabitis iniquitatem sanctuarii; et tu et filii tui simul sustinebitis peccata sacerdotum vestri.

2. Sed et fratres tuos de tribu Levi, et sceptrum patris tui summe tecum, præstetque sint, et ministrent tibi; tu autem et filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii.

3. Excubantique levite ad præcepta tua, et ad cuncta opera tabernaculi: ita duntaxat, ut ad vasa sanctuarii et ad altare non accedant, ne et filii moriantur, et vos pereatis simul.

4. Sint autem tecum, et excubent in custodia tabernaculi, et in omnibus ceremoniis ejus. Alienigena non miscebitur vobis.

5. Excubate in custodia sanctuarii, et in ministerio altaris, ne oriantur indignatio super filios Israel.

6. Ego dedi vobis fratres vestros levitas de medio filiorum Israel, et tradidi donum Domino, ut serviant in ministerio tabernaculi ejus.

7. Tu autem et filii tui, custodite ha-

erdotium vestrum; et omnia que ad cultum altaris pertinent, et intra volum sunt, per sacerdotes administrabunt. Si qui externus accesserit, occidetur.

8. Locutusque est Dominus ad Aaron: Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum. Omnia que sanctificantur a filiis Israel, tradidi tibi et filiis tuis per officio sacerdotali legitima semperiterna.

9. Hec ergo accipies de his, que sanctificantur et oblata sunt Domino: Omnia oblato, et sacrificium, et quicquid pro peccato atque delicto reddidit mihi, et cedit in sancta sanctorum, tuum erit, et filiorum tuorum.

10. In sanctuario comedes illud: mare tanum edent ex eo, quia consecratum est tibi.

11. Primitias autem, quas voverit et obtulit filii Israel, tibi dedi, et filiis tuis, ac filiabus tuis, jure perpetuo; qui mundus est in domo tua, vescetur eis.

12. Omnem medullam olei, et vini, ac frumenti, quicquid offerant primitiarum Domino, tibi dedi.

13. Universa frugum initia, que gignit humas, et Domino deportant, cedent in usus tuos; qui mundas est in domo tua, vescetur eis.

14. Omne quod ex voto reddiderit filii Israel, tuum erit.

15. Quicquid primum erumpit e vulva cunctæ carnis, quam offerunt Domino, et electa erunt.

16. Dicesque ad eos: Si præclara et meliora queque obtuleritis ex decimis, et reputabitur vobis quasi de area et torculari dederitis primitias.

17. Et comeditis eas in omnibus locis vestris, tam vos quam families vestras, quia pretium est pro ministerio, quo servitis in tabernaculo testimonii.

18. Et non peccabitis super hec, egressi vobis et pinguis reservantes, ne pollutis oblationes filiorum Israel, et moriamini.

CAPUT XIX.

Filius paradii aquam iudicationis tradidit; ex cinere vaccæ rufæ dabat aqua expiationis, qua varia immundicie abluebantur; de morone in tabernaculo, si vase non habuisset operculum, ac tangente cadaver hominis.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens:

1. Dest. 18, l.

2. Ista est religio victimæ quam constituit Dominus: Præcipe filiis Israel, ut adducant ad te vaccam rufam statim integram, in qua nulla sit macula, nec portaverit jugum;

3. Tradiditque cum Eleazar sacerdoti, qui eductam extra castra, immo lavit in conspectu omnium;

4. Et tingens digitum in sanguine ejus, asperget contra fores tabernaculi septem vicibus;

5. Comburetque eam cunctis viventibus, tam pelle et carnibus ejus, quam sanguine et fimo flammæ traditis.

6. Lignum quoque cedrinum, et hyssopum cocumque bis tinctum sacerdos mittet in flammam, quas vaccam vorat.

7. Et tunc demum, lota vestibus et corpore suo, ingredietur in castra, circumactusque erit usque ad vesperum.

8. Sed et ille qui combusserit eam, lavabit vestimenta sua et corpus, et immundus erit usque ad vesperum.

9. Colliget autem vir mundus cineres vacce, et affundet nos extra castra in loco purissimo, ut sint multitudini filiorum Israel in custodiam, et in aquam aspersio, quia pro peccato vacca combusta est.

10. Quomque levert, qui vacce pulverem cineres, vestimenta sua, immundus erit usque ad vesperum. Habebit hec filii Israel, et advenæ qui habitant inter eos, sanctam viræ perpetuo.

11. Qui tetigerit cadaver hominis, et propter hec septem diebus fuerit immundus,

12. Aspergetur ex hac aqua die tertio et septimo, et sic mundabitur. Si die tertio aspersus non fuerit, septimo non poterit emundari.

13. Omnis qui tetigerit humane anime maritimum, et aspersus hac commixtione non fuerit, polluet tabernaculum Domini, et peribit ex Israel; quia aqua expiationis non est aspersus, immundus erit, et manebit spurcitia ejus super eum.

14. Ista est lex hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui ingrodiuntur tentorium illius, et universa vasa que ibi sunt, polluta erunt sicut habitus.

15. Vas, quod non habent operculum, nec ligaturam desuper, immundum erit.

16. Si qui in agro tetigerit cadaver

1. Hebr. 19, 11.

1. Hebr. 20, 32. Lev. 27, 25. Sup. 3, 4. Ezech. 45, 12.

occidit hominibus, aut per se mortali, sive os illius, vel spulcrum, immundus erit septem diebus.

17. Tollentque de cineribus combustionis atque peccati, et mittent aquas vivas super eos in vas;

18. In quibus cum homo mundus tinxerit hyssopum, aspergetur ex eo omnia tantorium, et cunctam sepulchralium, et homines injuscomodi contagione pellutos;

19. Atque hoc modo mundus lustrabit immundum tertio et septimo die; expiationisque die septimo, lavabit et se et vestimenta sua, et immundus erit usque ad vesperum.

20. Si quis hoc ritu non fuerit expiatus, peribit anima illius de medio ecclesie, quia sanctuarium Domini polluit, et non est aqua lustrationis aspersus.

21. Erat hoc preceptum legitimum sempiternum. Ipse quoque qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua. Omnis qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque ad vesperum.

22. Quidquid tetigerit immundum, immundum fiet; et anima que horum quippiam tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

CAPUT XX.

Maria moritur; murruranti populo aqua e petra fuit, Moyses et Aaron offendunt Deum ad aquas contradictionis; tunc privatur ingressus terre promissae; negantque transire Edom, discedunt ad montem Hor, ubi consecrato in summum sacerdotem Eleazaro, moritur Aaron pater ipse.

1. Veneruntque filii Israel, et omnis multitudo in desertum Sin, mense primo; et mansit populus in Cades. Mortuaque est ibi Maria, et sepulta in eodem loco.

2. Cumque indigeret aqua populus, convenerunt adversum Moysen et Aaron;

3. Et verbi in seditionem, dixerunt: Utinam perissemus inter fratres nostros coram Domino!

4. Cur eduxistis ecclesiam Domini in solitudine, ut et nos et nostra jumenta moriamur?

5. Quare nos fecistis ascendere de Aegypto, et adduxistis in locum istum pessimum, qui seri non potest, qui nec boum gignit, nec vineas, nec malogra-

¹ Exod. 17, 3.

² Exod. 17, 5-6. Sap. 11, 4.

nata, issuper et aquam non habet ad bibendum?

6. Ingressusque Moyses et Aaron, dimissa multitudo, tabernaculum foderunt, corruerunt prout in terram, clamaveruntque ad Dominum, atque dixerunt: Domine Deus, audi clamorem hujus populi, et apertis eis thesaurum tuum fontem aquae vivae, ut satiati, cesset murruratio eorum! Et apparuit gloria Domini super eos.

7. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

8. Tolle virgam, et congrega populum, tu et Aaron frater tuus, et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit aquas. Cumque eduxerit aquam de petra, habet omnis multitudo, et jumenta ejus.

9. Tulit igitur Moyses virgam, que erat in conspectu Domini, sicut praeceperat ei.

10. Congregata multitudine ante petram, dixitque eis: Audite, rebelles et increduli! Num de petra hac vobis aquam poterimus eicere?

11. Cumque elevarisset Moyses manum, percussit virga bis silicem, egressa sunt aquae largissime, ita ut populus biberet, et jumenta.

12. Dixitque Dominus ad Moysen et Aaron: 4 Quia non credidistis mihi, ut sanctificaretis me coram filiis Israel, non introducatis hos populus in terram dabo eis.

13. Haec est aqua contradictionis, ubi jurgati sunt filii Israel contra Dominum, et sanctificatus est in eis.

14. Misit interea nuntios Moyses de Cades ad regem Edom, qui dicerent:

15. Haec mandat frater tuus Israel: Nosti omnem laborem qui apprehendit nos;

16. Quo modo descendimus patres nostri in Aegyptum, et habitaverimus ibi multo tempore, afflixeruntque nos Aegyptii et patres nostros;

17. Et quo modo clamaverimus ad Dominum, et exaudivit nos, miserique angelum, qui eduxerit nos de Aegypto. Ecce in urbe Cades, que est in extremis finibus tuis, positi,

18. Obseramus ut nobis transire liceat per terram tuam. Non ibimus per agros, nec per vineas, non bibemus aquas de puteis tuis, sed gradiemur via publica, nec ad dextram nec ad sinistram

³ Ps. 77, 15-20. 1 Cor. 10, 4.

⁴ Deut. 1, 37.

declinantes, donec transeamus terminos tuos.

18. Cui respondit Edom: Non transibis per me, alioquin armatus occurram tibi.

19. Diseruntque filii Israel: Per triam gradiemur viam; et si hiberimus aquas tuas nos et pecora nostra, dabitur quod justum est; nulla erit in pretio difficultas; tantum velociter transeamus.

20. At ille respondit: Non transibis. Statimque egressus est obvius, cum infinita multitudine, et manu forti;

21. Nec voluit acquiescere deprecanti, ut concederet transitum per fines suos; quam ob rem direxit ab eo Israel.

22. Cumque castra movissent de Cades, venerunt in montem Hor, qui est in finibus terrae Edom;

23. Ubi locutus est Dominus ad Moysen:

24. Pergat, inquit, Aaron ad populos suos; non enim intrabit terram, quam dedi filiis Israel, eo quod incredulus fuerit cori meo, ad Aquas contradictionis.

25. Tolle Aaron et filium ejus cum eo, et duces eos in montem Hor;

26. Cumque nudaveris patrem vestis tuae, indues eis Eleazarum filium ejus.

27. Aaron colligetur, et morietur ibi.

28. Fecit Moyses ut praeceperat Dominus; et ascendenter in montem Hor coram omni multitudine;

29. Cumque Aaron spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium ejus.

30. Ille mortuus in montis supercilio, descendit cum Eleazaro.

31. Omnis autem multitudo videns occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus per cunctas familias suas.

CAPUT XXI.

Vincitur ab Israel rex chanaanus; serpentes in populum, eo litibus sodium, aquae pensuriam, manus nauasum murrurantes, immittuntur; quorum moribus et tunc serpens venens medietur; Behem et Og reges vincuntur.

1. Quod cum audisset Chanaan rex Arad, qui habitabat ad meridiam, venisse scilicet Israel per exploratorum viam,

¹ Inf. 33, 38. Deut. 28, 50.

² Judith 8, 25. Sap. 16, 5. 1 Cor. 10, 9.

pergnavit contra illum, et victor existens, duxit ex eo praedam.

2. At Israel voto se Domino obligans ait: Si tradideris populum istum in manus meas, debebo urbes ejus.

3. Exaudivitque Dominus preces Israel, et tradidit Chanaanem, quem ille interfecit subversis-urbibus ejus; et vocavit nomen loci illius Horma, id est, anathema.

4. Profecit sunt autem et de monte Hor, per viam que ducit ad mare Rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tederit cepit populum itineris ac laboris,

5. Locutusque contra Deum et Moysen, ait: Cur eduxistis me de Aegypto, ut morem in solitudine? Deest panis, non sunt aquae; anima nostra jam nescit super cibo isto levissimum.

6. Quomobrem misit Dominus in populum ignes serpentes, ad quorum plagas et mortes plurimorum,

7. Venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus, quis locuti sumus contra Dominum et te; ora ut tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo,

8. Et locutus est Dominus ad eum: Fac serpentem aeneum, et pone eum pro signo; qui percussus aspexerit eum, vivet.

9. Fecit ergo Moyses serpentem aeneum, et posuit eum pro signo; quem cum percussus aspicerent, sanabantur.

10. Profecitque filii Israel castrametati sunt in Oholi;

11. Unde egressi fixere tentoria in Jebarim, in solitudine que respicit Moab contra orientalem plagam.

12. Et inde moventes, venerunt ad torrentem Zared,

13. Quem reliquentes castrametati sunt contra Arnon, que est in deserto, et prouidit in finibus Amorrhaei. 4. Scilicet Arnon terminus est Moab, dividens Moabitas et Amorrhoeos.

14. Unde dicitur in libro bellorum Domini: Sicut fecit in mari Rubro, sic facit in torrentibus Arnon.

15. Scopuli torrentium inclinati sunt, ut rogascent in Ar, et recumberent in finibus Moabitarum.

16. Ex eo loco apparuit puteus, super quo locutus est Dominus ad Moysen: Congrega populum, et dabo ei aquam.

¹ Joan. 8, 14.

² Jud. 11, 18.

17. Tunc cecinit Israel carmen istud: Ascendat puteus. Conchiebat: 18. Puteus, quem foderunt principes, et paraverunt duces multitudinis in labore legis, et in baculis suis. De solitudine, Mathians: 19. De Mathana in Nahaliet, de Nahaliet in Bamoth. 20. De Bamoth, vallis est in regione Moab, in vertice Phaga, quod respicit contra desertum. 21. Misit autem Israel nuntios ad Sehon, regem Amorrhæorum, dicens: 22. Obscuro ut transire mihi liceat per terram tuam; non declinabimus in agros et vineas; non bibemus aqua ex puteis, via regia gradiemur, donec transeamus terminos tuos. 23. Qui concedere noluit ut transiret Israel per fines suos; quin potius exercitu congregato, egressus est obviam in desertum, et venit in Jasa, pugnavitque contra eum. 24. ^a Quia percussus est in ore gladii, et possessa est terra ejus ab Arnon usque Jehoe, et filius Ammon; quia forti presidio tenebantur termini Ammonitarum. 25. Tulit ergo Israel omnes civitates ejus, et habitavit in urbibus Amorrhæi, in Hesbon scilicet, et viculis ejus. 26. Urbs Hesbon fuit Sehon, regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regem Moab, et tulit omnem terram, que ditissima illius fuerat, usque Arnon. 27. Idcirco dicitur in proverbio: Venite in Hesbon, edificatote, et construatote civitas Sehon. 28. Ignis egressus est de Hesbon, flamma de oppido Sehon, et devoravit Ar Moabitarem, et habitatores excelsum Arnon. 29. ^b Vae tibi, Moab! peristi, populo Chamos. Dedit filios ejus in fugam, et filias in captivitate, regi Amorrhæorum Sehon. 30. Jugum ipsorum disperit ab Hesbon usque Dibon; lassè pervenerunt in Nophè, et usque Mothala. 31. Habitavit itaque Israel in terra Amorrhæi. 32. Misitque Moyses qui explorarent Jazer, eujus ceperunt viculos, et possederunt habitatores.

^a Deut. 3, 36. Jud. 11, 19.^b Ps. 134, 11. Amos 2, 4.^c Jud. 11, 24. III Reg. 11, 7.

33. ^d Verteruntque se, et ascenderunt per viam Basan, et occurrit eis Og rex Basan cum omni populo suo, pugnaturus in Edral. 34. Dixitque Dominus ad Moysen: Ne timeas eum, qui in manu tua tradidi illum, et omnem populum, ac terram ejus; faciesque illi sicut fecisti Seho regi Amorrhæorum habitatori Hesbon. 35. Percurserunt igitur et hunc cum filijs suis, universumque populum ejus usque ad internectionem; et possederunt terram illius.

CAPUT XXII.

Hic vocatur Balac rex Basan, et Balac rex Moab, et Israelitis maledicunt, quem angelus suus loquente corripit.

1. Profectioe castrametati sunt in campetribus Moab, ubi trans Jordanem Jericho sita est. 2. Videns autem Balac, filius Sephor, omnia que fecerat Israel Amorrhæo, 3. Et quod permissum esset Moabitæ, et impetum ejus ferre non possent, 4. Dixit ad majores nata Madian: Ita delecti hic populus omnes, qui in nostris finibus commorantur, quod modo solet hos herbas usque ad radices carpere. Ipse erat eo tempore rex in Moab. 5. ^e Misit ergo nuntios ad Balac, filium Beer ariorum, qui habitabat super flumen terre filiorum Ammon, ut vocarent eum, et dicerent: Egredere istis populus ex Ægypto, qui operuit superficiem terræ, sedens contra me; 6. Veni igitur, et maledicere populo huic, quia fortior me est; si quo modo possim percutere et ejicere eum de terra mea; novi enim quid benedictus sit qui benedixerit, et maledictus in quem maledicta congresserit. 7. Percurseruntque seniores Moab, et majores nata Madian, habentes divinationis pretium in manibus; cumque venissent ad Balac, et narrasset et omnia verba Balac, 8. Ille respondit: Manete hic nocte, et respondebo quidquid mihi dixerit Dominus. Manentibus illis apud Balac, venit Deus, et ait ad eum: 9. Quid sibi voluit homines isti apud te?

^d Deut. 3, 8 et 20, 7.^e Jos. 24, 9.

40. Respondit: Balac, filius Sephor, rex Moabitaram, misit ad me, 11. Dicens: Ecce populus qui egressus est de Ægypto, operuit superficiem terræ; veni, et maledicere ei, si quo modo possim paganos abigere eum. 12. Dixitque Deus ad Balac: Noli ire cum eis, neque maledicas populo, qui benedictus est. 13. Qui mane consurgens dixit ad principes: Ite in terram vestram, quia prohibuit me Dominus venire vobiscum. 14. Reversi principes dixerunt ad Balac: Noluit Balac venire vobiscum. 15. Rursum ille multo plures et nobiliores quam ante miserat, misit; 16. Qui cum venissent ad Balac, dixerunt: Sic dicit Balac, filius Sephor: Ne cuncteris venire ad me; 17. Paratus sum honorare te, et quidquid volueris dabo tibi; veni, et maledicere populo isti. 18. Respondit Balac: ^f Si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti et auri, non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus, vel minus loquar. 19. Obscuro ut hic maneat etiam hac nocte, et scire queam quid mihi rursum respondeat Dominus. 20. Venit ergo Deus ad Balac nocte, et ait ei: Si vocare te venerunt homines isti, surge, et vade cum eis; ita duntaxat, ut quod tibi præcepero, facias. 21. Surrexit Balac mane, et strata asina sua profectus est cum eis. 22. ^g Et iratus est Deus, Stetitque angelus Domini in via contra Balac, qui insidebat asina, et duos pueros habebat socum. 23. Cernens asina angelum stantem in via, evaginato gladio, avertit se de itinere, et ibat per agrum. Quam cum verberaret Balac, et vellet ad senitiam reducere, 24. Stetit angelus in angustiis duarum maceriarum, quibus vinee cingebantur. 25. Quam videns asina, junxit se pariter, et attrivit seditatis pedem. At ille horum verberabat eam: 26. Et nihilominus angelus ad locum angustum transiit, ubi nec ad dextram nec ad sinistram poterat deviare, sibi visis stetit. 27. Cumque vidisset asina stantem angelum, concidit sui pedibus seditatis,

^f Inf. 24, 13.

- qui iratus, vehementius cœdebat fuste latera ejus. 28. Aperuitque Dominus os asinae, et locuta est: Quid feci tibi? cur percuit me? ecce jam tertio? 29. Respondit Balac: Quia commoratus, et illustratus mihi. Utam habereum gladium, ut te percuterem! 30. Dixit asina: Nonne animal tuum sum, qui semper sedere consueviisti usque in presentem diem? Dic quid simile unquam fecerim tibi. At ille ait: Nunquam. 31. Profectus aperuit Dominus oculos Balac, et vidit angelum stantem in via, evaginato gladio; adoravitque eum pro pronus in terram. 32. Cui angelus: Cur, inquit, tertio verberas asinam tuam? Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via tua, nihilque contraria; 33. Et nisi asina declinasset de via, dans locum resistendi, te occidisset, et illa viveret. 34. Dixit Balac: Peccavi, nesciens quod tu stares contra me; et nunc, si displicet tibi ut vadam, revertar. 35. Ait angelus: Vade cum istis, et cave ne aliud quam præcepero tibi loquaris. Ivit igitur cum principibus. 36. Quod cum audisset Balac, egressus est in occursum ejus, in oppido Moabitaram, quod situm est in extremis finibus Arnon; 37. Dixitque ad Balac: Misit nuntios ut vocarent te; cur non statim venisti ad me? an quia mercedem adventum tuo reddere nortem? 38. Cui ille respondit: Ecce adsum; nunquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo? 39. Perrexerunt ergo simul, et venerunt in urbem, que in extremis regni ejus finibus erat. 40. Cumque occidisset Balac boves et oves, misit ad Balac, et principes qui cum eo erant, munera. 41. Mane autem facta, duxit eum ai excelsa Baal, et intulit est extremam partem populi.

CAPUT XXIII.

Balaam, extructis aris, parat se ad maledicendum Hebraeis; sed loco maledictionis benedictionis.

^g II Pet. 2, 15.

dicat simul ac Heram populo Israel, multa de illo vaticinatus.

4. Dixitque Balaam ad Balac : *Edifica mihi hic septem aras, et para totidem vitulos, quosdemque numeri arietes.*
5. Cumque fecisset iuxta sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum et arietem super aram.
6. Dixitque Balaam ad Balac : *Sta pasciper juxta holocaustum tuum, donec vadam, si forte occurrat mihi Dominus, et quodcumque imperaverit, loquar tibi.*
7. Cumque abisset velociter, occurrit illi Deus. Lecturusque ad eum Balaam : *Septem, inquit, aras erexit, et imposuit vitulum et arietem desuper.*
8. Dominus autem posuit verbum in ore ejus, et ait : *Revertere ad Balac, et nec loquaris.*
9. Reversus invenit stantem Balac juxta holocaustum suum, et omnes principes Moabitum;
10. Assumptaque parabola sua, dixit : *De Aran adduxit me Balac, rex Moabitum, de montibus Orientis : Veni, inquit, et maledic Jacobi; prospera, et detestare Israel.*
11. Quo modo maledicam, cui non maledixit Deus? *Qua ratione detester, quem Dominus non locutus est?*
12. De siminis silicibus video eum, et de colubis considero illum : *populus solus habitabit, et inter gentes non reputabitur.*
13. Quis dinumerare possit pulverem Jacobi, et nosse numerum stirpis Israel? *Moritur anima mea morte iustorum, et sicut notissima mea horum similia!*
14. Dixitque Balaam ad Balaam : *Quid est hoc quod agis? Ut malediceres inimicis meis vocari te; et tu e contrario benedicis eis?*
15. Cui ille respondit : *Num aliquid possum loqui, nisi quod iusserit Dominus?*
16. Dixit ergo Balac : *Veni mecum in alterum locum, unde partem Israel videas, et totum videre non possis, inde maledicito ei.*
17. Cumque dixisset eum in locum sublimem, super verticem montis Phisaga, edificavit Balaam septem aras, et imposuit supra vitulo atque ariete.
18. Dixit ad Balac : *Sta hic juxta holo-*

¹ Inf. 24, 8.

caustum tuum, donec ego obvius pergam.

16. Cui cum Dominus occurrisset, posuissentque verbum in ore ejus, ait : *Revertere ad Balac, et nec loquaris ei.*
17. Reversus invenit eum stantem juxta holocaustum suum, et principes Moabitum eam eo. *Ad quem Balac : Quid, inquit, locutus es Dominus?*
18. At ille, assumpta parabola sua, ait : *Sta, Balac, et ascultus; audi, fili Sopher :*
19. *Non est Deus quasi homo, ut mentiar, nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, et non faciet? locutus est, et non impletur?*
20. *Ad benedicendum adductus sum; benedictionem prohibere non valeo.*
21. *Non est idolum in Jacob, nec videtur simulacrum in Israel. Dominus Deus ejus cum eo est, et clangor victorie regis in illo.*
22. *Deus eduxit illum de Egypto, cujus fortitudo similis est rhinocerotis.*
23. *Non est augurium in Jacob, nec divinitio in Israel. Temporibus suis dicitur Jacob et Israeli quid operatus sit Deus.*
24. *Ecce populus ut leona consurgit, et quasi leo erigitur; non accubabit donec devoret predam, et occisorum sanguinem bibat.*
25. *Dixitque Balac ad Balaam : Nec maledicas ei, nec benedicas.*
26. *Et ille ait : Nonne dixi tibi, quod quidquid Dominus Deus imperaret, hoc facerem?*
27. *Et ait Balac ad eum : Veni, et ducam te ad alium locum, si forte placeat Deo ut inde maledicas eis.*
28. *Cumque dixisset eum super verticem montis Phagor, qui respicit solitudinem.*
29. *Dixit ei Balaam : Edifica mihi hic septem aras, et para totidem vitulos, quosdemque numeri arietes.*
30. *Fecit Balac ut Balaam dixerat; imposuitque vitulos et arietes per singulas aras.*

CAPUT XXIV.

Balaam tertio benedicit, et prospera vaticinatur de Israel et de Christo; item de Amalecitis, Caneis, et Romanis vastandis ac perdendis.

1. Cumque vidisset Balaam quod placeret Domino ut benediceret Israel,

nequaquam abiit ut ante pereraret, ut augurium quaereret; sed dirigens contra desertum vultum suum,

2. *Et elevans oculos, vidit Israel in tentoriis comorantem per tribus suas; et irruente in eo spiritu Dei,*
3. *Assumpta parabola, ait : Dixit Balaam, filius Boor; dixit homo, cuius obturatus est oculus;*
4. *Dixit auditor sermonem Dei, qui visionem Omnipotentis intuitus est, qui cecidit, et sic aperiantur oculi ejus;*
5. *Quam pulchra tabernacula tua, Jacob et tentoria tua, Israel!*
6. *Ut valles inermosae, ut horti iuxta fluvios irrigui, ut tabernacula quae sicut Dominus, quasi cedri prope aquas.*
7. *Finet aqua de situla ejus, et semen illius erit in aquas multas. Tollitur propter Agag, rex ejus, et auferuntur locum illius.*
8. *Deus eduxit illum de Egypto, cujus fortitudo similis est rhinocerotis. Devorabunt gentes hostes illius, ossaque eorum confringent, et perforabunt sagittis.*
9. *Accubans dormivit ut leo, et quasi leona, quam suscitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit et ipse benedictus; qui maledixerit, in maledictione reprobabitur.*
10. *Iratusque Balac contra Balaam, complexus manibus, ait : Ad maledicendum inimicis meis vocari te, quibus e contrario tertio benedixisti.*
11. *Revertere ad locum tuum. Decrevim quidem magnifice honorare te; sed Dominus privavit te honore disposito.*
12. *Respondit Balaam ad Balac : Nonne intuitus tui, quos misisti ad me, dixi :*
13. *Si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti et auri, non potero praeferre sermonem Domini Dei mei, ut res belli quid, vel mali proferam ex corde meo; sed quidquid Dominus dixerit, hoc loquar.*
14. *Veruntamen pergens ad populum meum, dabo consilium, quid populus tuus populo huic faciat extremo tempore.*
15. *Sumpta igitur parabola, rursum ait : Dixit Balaam, filius Boor; dixit homo, cujus obturatus est oculus;*
16. *Dixit auditor sermonem Dei, qui novit doctrinam Altissimi, et visiones*

¹ Erod. 32, 27.
² Sup. 22, 18.
³ Matth. 2, 2.

Omnipotentis videt, qui cadens apertos habet oculos :

17. *Videbo eum, sed non modo : In tentoribus illis, sed non prope. ORIENTI STELLA ex Jacob, et consurgit virga de Israel; et percutiet duces Moab, vastabitque omnes filios Sath.*
18. *Et erit Idumaea possessio ejus; hereditas Saei cedet inimicis suis; Israel vero fortior aget.*
19. *De Jacob erit qui dominetur, et perdat reliquias civitatis.*
20. *Cumque vidisset Amalec, assumens parabolum, ait : Principium gentium Amalec, cujus extrema perdetur.*
21. *Vidit quoque Caneis; et assumpta parabola, ait : Robustam quidem est habitaculum tuum; sed si in petra possideris nidum tuum,*
22. *Et ut fueris electus de stirpe Cin, quomodo poteris permanere? Assur enim capiet te.*
23. *Assumptaque parabola iterum locutus est : Huius qui victurus es, quando ista faciet Deus?*
24. *Veniet in triferibus de Italia, superabunt Assyrios, vastabuntque Hebraeos, et ad extremum etiam ipsi peribunt.*
25. *Surrexitque Balaam, et reversus est in locum suum; Balac quoque vivus, qua venorat, rediit.*

CAPUT XXV.

Ob fornicationem Israel cum Moabit et Madianitis jubet Deus principes suspendi, et percussit a plebe xxiv milia; ipseque Phisago dat pro mensura perpetuum sacerdotium, eo quod divino zelo zambri et Cocozia pugione confudisset.

1. *Morabatur autem eo tempore Israel in Settini, et orientem esse populum cum filiabus Moab;*
2. *Quo vocaverunt eos ad sacrificia sua. At illi comederunt, et adoraverunt dabo eorum.*
3. *Initiatuque est Israel Beelphegor; et iratus Dominus,*
4. *Ait ad Moysen : Tolle cunctos principes populi, et suspende eos contra solem in patibulis, ut avertatur furor meus ab Israel.*
5. *Dixitque Moyses ad iudices Israel :*

¹ Dan. 11, 30.
² Jos. 22, 17.
³ Deut. 4, 3.

1 Occidat unusquisque proximos suos, qui initiati sunt Beelphegor.

6. Et ecce unus de filiis Israel intravit coram fratribus suis ad sortium madianitarum, videntes Moysen, et omni turba filiorum Israel, quiabant ante fores tabernaculi.

7. * Quod cum vidisset Phinees, filius Eleazari, filii Aaron sacerdotis, surrexit de medio multitudinis: et arrepto pugio.

8. Ingressus est post virum israelitum in lupanar: et perdidit ambos simul, virum scilicet et mulierem, in locis genitalibus: cessavitque plaga a filiis Israel.

9. Et occisi sunt viginti quatuor millia hominum.

10. Dixitque Dominus ad Moysen:

11. Phinees, filius Eleazari, filii Aaron sacerdotis, avertit iram meam a filiis Israel, quia zelo meo comotus est contra eos, ut non ipse delerem filios Israel in zelo meo.

12. Idcirco loquere ad eum: * Ecce do ei pacem foderis me.

13. Et erit tam ipsi quam semini ejus pactum sacerdotii sempiternum, quia relatus est pro Deo suo, et expiavit scelus filiorum Israel.

14. Erat autem nomen viri israelitae, qui occisus est cum Madiantide, Zambrî, filius Sala, dux de cogitatione et tribu Simeonis:

15. Porro mulier madianitis, quae pariter interfecta est, vocabatur Cozbi, filia Sarc, principis nobilissimi Madiantarum.

16. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

17. * Hostes vos sentiant Madiantiae, et percuteat ipsi.

18. Quia et ipsi hostiliter egerunt contra vos, et deceperunt insidulis per Idolum Phogor, et Cozbi filiam ducti Madiantae sororem suam, quae percussa est in die plagae pro sacrilegio Phogor.

CAPUT XXVI.

Numerantur israelitae per singulas tribus, qui bello apti, sunt tamen promissionis ingressori: et iuxta dimensationem jubetur illis terra dividi.

1. Postquam noxiorum sanguis effusus

* Sap. 23, 32.

* Ps. 105, 50. 1 Mach. 2, 86. 1 Cor. 10, 8.

* Esai. 45, 30. 1 Mach. 3, 54.

* Inf. 31, 2.

est, dixit Dominus ad Moysen et Eleazarum filium Aaron sacerdotem:

2. * Numerate omnem summam filiorum Israel, a viginti annis et supra, per domos et cognationes suas, cunctos qui possunt ad bella procedere.

3. Locuti sunt itaque Moyses et Eleazar sacerdos in campis Moab super Jordanem contra Jericho, ad eos qui erant.

4. A viginti annis et supra, sicut Dominus imperaverat, quorum iste est numerus:

5. Ruben primogenitus Israel. * Hujus filius Henoch, a quo familia Henochitarum; et Phallu, a quo familia Phallularum;

6. Et Hesron, a quo familia Hesronitarum; et Charmi, a quo familia Charmitarum.

7. Hei sunt familiae de stirpe Ruben; quarum numerus inventus est, quadraginta tria millia et septingenti triginta.

8. Filii Phallu, Eliab;

9. Hujus filii, Nanneel et Dathan et Abiron. Isti sunt Dathan et Abiron, principes populi, qui surrexerunt contra Moysen et Aaron in seditione Core, quando adversus Dominum rebellaverunt.

10. Et aperiens terra eos suum devoravit Core, morientibus plurimis, quando combussit ignis ducentos quinquaginta viros. Et factum est grande miraculum.

11. Ut, Core perente, filii illius non perirent.

12. Filii Simeon per cognationes suas: Nanneel, ab hoc familia Nanneelitarum; Jamin, ab hoc familia Jaminitarum; Jachin, ab hoc familia Jachinitarum;

13. Zare, ab hoc familia Zareitarum; Saul, ab hoc familia Saultitarum.

14. Hei sunt familiae de stirpe Simeon, quarum omnis numerus fuit, viginti duo millia ducenti.

15. Filii Gad per cognationes suas: Sephon, ab hoc familia Sephonitarum; Agai, ab hoc familia Agaitarum; Suni, ab hoc familia Sunitarum;

16. Ozni, ab hoc familia Oznitarum; Her, ab hoc familia Heritarum;

17. Arod, ab hoc familia Aroditarum; Ariel, ab hoc familia Arielitarum.

* Sap. 1, 3-3.

* Gen. 46, 9. Rtod. 6, 14. 1 Par. 5, 2.

* Sap. 16, 1.

18. Istae sunt familiae Gad, quarum omnis numerus fuit, quadraginta millia quingenti.

19. Filii Juda, Her et Onan, qui ambo mortali sunt in terra Chanaan;

20. Fueruntque filii Juda, per cognationes suas: Sela, a quo familia Selaitarum; Phares, a quo familia Pharesitarum; Zare, a quo familia Zareitarum.

21. Porro filii Phares: Hesron, a quo familia Hesronitarum; et Hamul, a quo familia Hamulitarum.

22. Istae sunt familiae Juda, quarum omnis numerus fuit, septingenta sex millia quingenti.

23. Filii Issachar per cognationes suas: Thola, a quo familia Tholaitarum; Phua, a quo familia Phuaitarum;

24. Jasub, a quo familia Jasubitarum; Semran, a quo familia Semranitarum.

25. Hei sunt cognationes Issachar, quarum numerus fuit, sexaginta quatuor millia trecenti.

26. Filii Zabulon per cognationes suas: Sared, a quo familia Sareditarum; Elon, a quo familia Elonitarum; Jalel, a quo familia Jalelitarum.

27. Hei sunt cognationes Zabulon, quarum numerus fuit, sexaginta millia quingenti.

28. Filii Joseph per cognationes suas: Manasse et Ephraim.

29. De Manasse ortus est Machir, a quo familia Machiritarum. * Machir genuit Galaad, a quo familia Galaaditarum.

30. Galaad habuit filios: Jezer, a quo familia Jezeritarum; et Helec, a quo familia Helecitarum;

31. Et Asriel, a quo familia Aerieltitarum; et Sechem, a quo familia Sechemitarum;

32. Et Semida, a quo familia Semidaitarum; et * Hopher, a quo familia Hopheritarum.

33. Fuit autem Hopher pater Salphaad, qui filios non habebat, sed tantum filias, quarum ista sunt nomina: * Maala, et Noa, et Hegla, et Melcha, et Thersa.

34. Hei sunt familiae Manasse, et numerus eorum, quinquaginta duo millia septingenti.

35. Filii autem Ephraim per cognationes suas, fuerunt hi: Suthata, a quo familia Suthalaitarum; Bocher, a quo

1 Gen. 35, 3-4.

* Jos. 17, 1.

familia Bocheritarum; Theben, a quo familia Thebenitarum.

36. Porro filius Suthata fuit Heran, a quo familia Heranitarum.

37. Hei sunt cognationes filiorum Ephraim, quarum numerus fuit, triginta duo millia quingenti.

38. Isti sunt filii Joseph per familias suas: Filius Benjamin in cognationibus suis: Bela, a quo familia Belaitarum; Asbel, a quo familia Asbelitarum; Ahiram, a quo familia Ahiramarum;

39. Sopham, a quo familia Sophamitarum; Hupham, a quo familia Huphamitarum.

40. Filii Bela: Herod, et Noeman. De Herod, familia Hereditarum; de Noeman, familia Noemanitarum.

41. Hi sunt filii Benjamin per cognationes suas, quorum numerus fuit, quadraginta quinque millia sexcenti.

42. Filii Dan per cognationes suas: Suham, a quo familia Suhamitarum. Hei sunt cognationes Dan per familias suas.

43. Omnes fuerunt Subamitae, quorum numerus erat, sexaginta quatuor millia quingenti.

44. Filii Aser per cognationes suas: Jemta, a quo familia Jemaitarum; Jessu, a quo familia Jessuitarum; Brio, a quo familia Briearum.

45. Filii Brie: Heber, a quo familia Heberitarum; et Melchiel, a quo familia Melchielitarum.

46. Nomen autem filiae Aser fuit Sara. 47. Hee cognationes filiorum Aser, et numerus eorum, quinquaginta tria millia quingenti.

48. Filii Nephtalim per cognationes suas: Jessiel, a quo familia Jessielitarum; Guni, a quo familia Gunitarum;

49. Jeser, a quo familia Jeseritarum; Sellem, a quo familia Sellemitarum.

50. Hei sunt cognationes filiorum Nephtalim per familias suas; quorum numerus, quadraginta quinque millia quingenti.

51. Ista est summa filiorum Israel, qui recensiti sunt, sexcenta millia, et mille septingenti triginta.

52. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

53. Ista dividetur terra iuxta numerum vocabulorum in possessiones suas.

54. Pluribus majorem partem dabis, et paucioribus minoram; singulis, sicut

* Inf. 27, 1.

* Ibidem.

nunc recensiti sunt, tradatur possessio, 55. Ita duntaxat ut sors terram tribus dividat et familiis.

56. Quidquid sorte congerit, hoc vel plures accipiant, vel pauciores.

57. Ille quoque est numerus filiorum Levi per familias suas: Gerson, a quo familia Gersonitarum; Casui, a quo familia Castellarum; Merari, a quo familia Meraritarum.

58. Haec sunt familiae Levi: familia Levari, familia Hebron, familia Moholi, familia Musi, familia Core. At vero Caath genuit Amram.

59. Qui habuit uxorem Jechabed, filiam Levi, quae nata est in Aegypto. Haec genuit Amram viro suo filios, Aaron et Moysen, et Miriam sororem eorum.

60. De Aaron orti sunt Nadab et Abiu, et Eleazar et Itamar:

61. Quorum Nadab et Abiu mortui sunt, cum obtulissent ignem alienum coram Domino.

62. Fueruntque omnes qui numerati sunt, viginti tria millia generis masculini, ab uno mense et supra; quia non sunt recensiti inter filios Israel, nec eis cum ceteris data possessio est.

63. Hic est numerus filiorum Israel, qui descripti sunt a Moysae et Eleazaro sacerdote, in campis Moab, supra Jordanem, contra Jericho.

64. Inter quos nullus fuit eorum qui ante numerati sunt a Moysae et Aaron in deserto Sinai:

65. Praedixerat enim Dominus, quod omnes morerentur in solitudine. Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb, filius Japhone, et Josue, filius Nun.

CAPUT XXVII.

Filius Salphaad, deficiente prole mascula, patri succedent in hereditate, dicitque Dominus Moysen mortuum, ubi ex monte Abarim terram promissionis conspexit, sibique in decreta populi substituitur Josue.

1. Accesserunt autem filius Salphaad, filii Hephher, filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, qui fuit filius Joseph, quarum sunt nomina, Macha, et Noa, et Hegia, et Melcha, et Thersa,

¹ Exod. 6, 16.

² Lev. 10, 1. Sap. 2, 1. Par. 24, 5.

³ 1 Cor. 10, 5.

⁴ Sap. 11, 27-34.

⁵ Sap. 23, 22-32. Inf. 26, 1. Jo. 17, 1.

2. Steteruntque coram Moysae et Eleazaro sacerdote, et cum illis principibus populi, ad ostium tabernaculi foderis, atque dixerunt:

3. Pater noster mortuus est in deserto; nec fuit in seditione, quae conditata est contra Dominum sub Core, sed in peccato suo mortuus est; hic non habuit viros filios. Cur tollatur nomen filius de familia sua, quia non habuit filium? Date nobis possessionem inter cognatos patris nostri.

4. Retulitque Moysas causam eorum ad Iudicium Domini.

5. Qui dixit ad eum:

6. Justam rem postulant filii Salphaad. Da eis possessionem inter cognatos patris sui, et ei in hereditatem succedant.

7. Ad filios autem Israel loqueris haec:

8. Homo cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam ejus transibit hereditas.

9. Si filiam non habuerit, habebit successores fratres suos.

10. Quod si et fratres non fuerint, dabitis hereditatem fratribus patris ejus.

11. Sin autem nec patros habuerit, dabitur hereditas his qui ei proximi sunt; et itaque hoc filius Israel sanctum lege perpetua, sicut precepit Dominus Moysae.

12. Dixit quoque Dominus ad Moysen: ¹ Ascende in montem Istum Abarim, et contempehere inde terram quam daturus sum filius Israel:

13. Cumque videris eam, ibis et tu ad populum tuum, sicut ixit frater tuus Aaron.

14. ² Quia offendistis me in deserto Sin in contradictione multitudinis, nec sacrificare me voluistis coram super aquas; haec sunt aquae contradictionis in Cades deserti Sin.

15. Cui respondit Moysas:

16. Providet Dominus Deus spirituum omnis carnis, hominea, qui sit super multitudinem hanc;

17. Et possit exire et intrare ante eos, et educere eos vel intrudere, ne sit populus Domini sicut oves absque pastore.

18. Dixitque Dominus ad eum: ³ Tollit Josue, filium Nun, virum in quo est splen-

¹ Sup. 16, 1.

² Deut. 28, 9.

³ Sap. 20, 18. Deut. 32, 21.

⁴ Deut. 3, 21.

ritus, et pone manum tuam super eum, 19. Qui stabit coram Eleazaro sacerdote et omni multitudine;

20. Et dabis ei praecipua caecitudo vitulos, et partem gloria tua, ut audiat eum omnis synagoga filiorum Israel.

21. Pro hoc, si quid agendum erit, Eleazar sacerdos consulat Dominum; ad verbum ejus egredietur et ingredietur ipse, et omnes filii Israel cum eo, et cetera multitudo.

22. Fecit Moysas et praeeperat Dominus. Cumque tulisset Josue, statuit eum coram Eleazaro sacerdote et omni frequentia populi;

23. Et impositis capiti ejus manibus, cuncta replicavit quae mandaverat Dominus.

CAPUT XXVIII.

Sacrificia quotidiana, et diei septimi, ea calendarum, et de solemnitatibus azymorum et hebdomadarum.

1. Dixit quoque Dominus ad Moysen: ¹ Praecipio filius Israel, et dices ad eos: Oblationem meam et panes, et incensum odoris suavissimi offerte pro tempora sua.

2. Haec sunt sacrificia quae offerre debetis: ² Agnos anniculos immaculatos duos quolibet in holocaustum sempiternum.

3. Unum offeretis mane, et alterum ad vespertum;

4. Decimam partem ephi similis, quae conspersa sit oleo purissimo, et habeat quartam partem huius.

5. Holocaustum iuga est quod obtulisset in monte Sinai in odorem suavisimum incensi Domini.

6. Et libabitis vini quartam partem huius pro agnos singulos in sanctuario Domini.

7. Alterumque agnum similiter offeretis ad vespertum. Juxta omnem ritum sacrificii matutini, et libamentorum ejus, oblationem suavisissimi odoris Domini.

8. Die autem sabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos, et duas decimas similis oleo consperse in sacrificio, et liba.

9. Quae rite fundantur pro singula sabbata in holocaustum sempiternum.

¹ Exod. 29, 28.

² Matth. 23, 5.

11. In calendis autem offeretis holocaustum Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, agnos anniculos septem immaculatos;

12. Et tres decimas similis oleo consperse in sacrificio pro singulis vitulis, et duas decimas similis oleo consperse pro singulis arietibus;

13. Et decimam decimam similis ex oleo in sacrificio pro agnos singulos; holocaustum suavisissimi odoris atque incensi est Domino.

14. Libamenta autem vini, quae per singulas fundenda sunt victimis, ista erunt: Media pars huius pro singulis vitulis, tertia pro arietem, quarta pro agnum; haec erit holocaustum pro omnibus mensis, qui sibi anno vertente succedunt.

15. Hircus quoque offeratur Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum cum libamentis suis.

16. Mense autem primo, quartadecima die mensis, phase Domini erit.

17. Et quintadecima die solemnitas; septem diebus vescetur azymis.

18. Quarum dies prima venerabilis et sancta erit; omne opus servile non facietis in ea.

19. Offeretisque incensum holocaustum Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem;

20. Et sacrificia singulorum ex simila quae conspersa sit oleo, tres decimas pro singulis vitulis, et duas decimas pro arietem.

21. Et decimam decimam pro agnos singulos, id est, pro septem agnos,

22. Et hircum pro peccato unum, ut expietur pro vobis,

23. Praeter holocaustum matutinum quod semper offeretis.

24. Ita facietis pro singulis diebus septem dierum in fomito ignis, et in odorem suavisimum Domino, qui surget de holocausto, et de libationibus singulorum.

25. Dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit vobis; omne opus servile non facietis in eo.

26. Dies etiam primitivorum, quando offeretis novam fruges Domino, expietis hebdomadibus, venerabilis et sancta erit; omne opus servile non facietis in ea;

27. Offeretisque holocaustum in obo-

¹ Exod. 18, 18. Lev. 23, 5.

rem suavissimum Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, et agnos anniculos immaculatos septem,

28. Atque in sacrificiis eorum, similia oleo consperse tres decimas per singulos vitulos, per arietes duas,

29. Per agnos septem decimas, qui simul sunt agni decem; hircum quoque 30. Qui mactatur pro expiatione; et præter holocaustum sempiternum; et liba ejus.

31. Immaculata offeretis omnia cum libationibus suis.

CAPUT XXIX.

Solemnitates mensis septimi, et quæ in eis offeruntur: ut nempè solemnitates tabernaculi, expiationis et tabernaculorum, quæ octo diebus varas habent oblationes.

1. Mensis etiam septimi prima dies venerabilis et sancta erit vobis; omne opus servile non facietis in ea, quia dies clangoris est de tabernaculo.

2. Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum de armento unum, arietem unum, et agnos anniculos immaculatos septem;

3. Et in sacrificiis eorum, similia oleo consperse tres decimas per singulos vitulos, duas decimas per arietem,

4. Unam decimam per agnum, qui simul sunt agni septem;

5. Et hircum pro peccato, qui offertur in expiationem populi;

6. Præter holocaustum calendarium cum sacrificiis suis, et holocaustum sempiternum cum libationibus solitis; cistidum ceremoniis offeretis in odorem suavissimum incensum Domino.

7. Decima quoque dies mensis hujus septimi erit vobis sancta atque venerabilis, et affligetis animas vestras; omne opus servile non facietis in ea.

8. Offeretisque holocaustum Domino in odorem suavissimum, vitulum de armento unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem;

9. Et in sacrificiis eorum, similia oleo consperse tres decimas per singulos vitulos, duas decimas per arietem;

10. Decimam decime per agnos singulos, qui sunt simul agni septem;

11. Et hircum pro peccato, absque his quo offerri pro delicto solent in expia-

¹ Lev. 16, 29 et 27, 7.

tionem, et holocaustum sempiternum, cum sacrificio et libaminibus eorum.

12. Quintadecima vero die mensis septimi, qui vobis sancta erit atque venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed celebrabitis solemnitatem Domino septem diebus.

13. Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

14. Et in libaminibus eorum, similia oleo consperse tres decimas per vitulos singulos, qui sunt simul vituli tredecim; et duas decimas arietis uno, id est, simul arietibus duobus;

15. Et decimam decime agni singulis, qui sunt simul agni quatuordecim;

16. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, et sacrificio, et libamine ejus.

17. In die altero offeretis vitulos de armento duodecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

18. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

19. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine ejus.

20. Die tertio offeretis vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

21. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

22. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine ejus.

23. Die quarto offeretis vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

24. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

25. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et libamine.

26. Die quinto offeretis vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

27. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

28. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et libamine.

29. Die sexto offeretis vitulos octo,

arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

30. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

31. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et libamine.

32. Die septimo offeretis vitulos septem, et arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim;

33. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

34. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et libamine.

35. Die octavo, qui est celeberrimus, omne opus servile non facietis,

36. Offerentes holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septem;

37. Sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis,

38. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et libamine.

39. Hæc offeretis Domino in solemnitatibus vestris, præter vota et oblationes spontaneas in holocausto, in sacrificio, in libamine, et in hostiis pacificis.

CAPUT XXX.

De voto ac juramento virorum, et quando puellarum et uxorum vota sua juramenta rata sint, vel irrita.

1. Narravitque Moyses filiis Israel omnia que ei Dominus imperavit;

2. Et locutus est ad principes tribuum filiorum Israel: Isto est sermo quem præcepit Dominus:

3. Si quis virorum votum Domino fuerit, aut se constrinxerit juramento, non faciet irritum verbum suum, sed omne quod promisit implebit.

4. Muller si quippiam fuerit, et se constrinxerit juramento, quo est in domo patris sui, et in ætate adhuc puellari, si cognoverit pater votum quod pollicita est, et juramentum quo obligavit animam suam, et tacerit, voti res erit;

5. Quicquid pollicita est et juravit, opere complebit.

6. Sin autem, statim ut audiverit, con-

traxerit erit, et vota et juramenta ejus irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni, so quod contradixerit pater.

7. Si maritum habuerit, et venerit ali- quid, et scemul de ore ejus verbum egro- diens animam ejus obligaverit juramento,

8. Quo die audivit vir, et non contradixerit, voti res erit, reddetque quodcumque promiserat.

9. Sin autem audivens statim contradixerit, et irritas fecerit pollicitationes ejus, verbum quibus constrinxerat animam suam, propitius erit ei Dominus.

10. Vidua et repudata quicquid voverint, reddent.

11. Uxor in domo viri cum se voto constrinxerit ac juramento,

12. Si audiverit vir, et tacerit, nec contradixerit sponsioni, reddet quodcumque promiserat.

13. Sin autem exemplo contradixerit, non tenebitur promissionis res, quia maritus contradidit, et Dominus ei propitius erit.

14. Si voverit, et juramento se constrinxerit, ut per jejunium, vel ceterarum rerum abstinentiam, alligat animam suam, in arbitrio viri erit ac faciat, sive non faciat.

15. Quod si audiens vir tacerit, et in alteram diem distulerit sententiam, quicquid voverat atque promiserat, reddet, quia statim ut audivit, tacuit.

16. Sin autem contradixerit postquam fecerit, portabit ipse iniquitatem ejus.

17. Istis sunt leges, quæ constituit Dominus Moysi, inter virum et uxorem, inter patrem et filiam, que in puellari ætate ætate est, vel quæ manet in parentibus domo.

CAPUT XXXI.

Cæsis Madianitis jussu Dei, virgines solo reservantur; substantia ex æquo dividitur præcurantibus et plebi; primitiæ sacerdoti ac levitis traduntur; gratia Deo cum doctis offeruntur, quod nullas Hebræorum occubunt.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Ulciscere prius filios Israel de Madianitis, et sic colligeris ad populum tuum.

3. Stansque Moyses: Armata, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui possint

¹ Eup. 23, 17.

ulionem Domini expetere de Madianitis.

4. Millo viri de singulis tribubus eligantur ex Israel qui mittantur ad bellum.

5. Dederuntque miliones de singulis tribubus, id est, duodecim milia expeditionum ad pugnam.

6. Quos misit Moyses cum Phineos, filio Eleazari sacerdotis, vasa quoque sancta, et tubas ad clangendum tradidit ei.

7. Cumque pugnassent contra Madianitas atque vicissent, omnes maras occiderunt.

8. Et reges eorum, Evi, et Recem, et Sur, et Hur, et Rebe, quinque principes gentis; Balaam quoque filium Beor, interfecerunt gladio.

9. Ceperuntque mulieres eorum, et parvulos, omnesque pecora, et cunctam suppellectilem; quidquid habere poterant depopulati sunt;

10. Tam urbes quam viculos et castella flamma consumpsit;

11. Et tolerant predam, et universa que ceperant, tam ex hominibus quam ex iumentis.

12. Et adduxerunt ad Moysen, et Eleazarum sacerdotem, et ad omnem multitudinem filiorum Israel: reliqua autem utensilia portaverunt ad castra in campostibus Moab iuxta Jordanem contra Jericho.

13. Egressi sunt autem Moyses et Eleazar sacerdos, et omnes principes synagoga, in occursum eorum extra castra.

14. Iratusque Moyses principibus exercitus, tribubus, et centurionibus qui venerant de bello,

15. ait: Cur feminas reservastis?

16. Nonne iste sunt, que deciperunt filios Israel ad suggestionem Balaam, et prevaricari vos fecerunt in Domino super peccato Phogor, unde et percussus est populus?

17. Ergo cunctos interficite quicquid est generis masculini, etiam in parvulis; et mulieres, que noverant viros in coitu, jugulate;

18. Puellas autem et omnes feminas virgines reserveate vobis;

19. Et manete extra castra septem diebus. Qui occiderit hominem, vel cuiusdam tetigerit, lastrabitur die tertio et septimo.

20. Et de omni preda, sive vestimen-

¹ Jon. 12, 21.
² Jud. 21, 11.

tum fuerit, sive vas, et aliquid in utensilia preparatum, de caprarum pelibus, et pilis, et ligno, expiabitur.

21. Eleazar quoque sacerdos, ad viros exercitus qui pugnaverant, sic locutus est: Hoc est preceptum legis, ³ quod mandavit Dominus Moysi:

22. Aurum, et argentum, et aes, et forum, et plumbum, et stannum,

23. Et omne quod potest transire per flammam, igne purgabitur; quicquid autem lignum non potest sustinere, aqua expiationis sanctificabitur.

24. Et lavabitis vestimenta vestra die septimo; et purificati postea castra intrabitis.

25. Dixit quoque Dominus ad Moysen:

26. Tollite summam eorum que capta sunt, ab homine usque ad pecus, tu et Eleazar sacerdos, et principes vulgi;

27. Dividesque ex aequo predam, inter eos qui pugnaverunt egressique sunt ad bellum, et inter omnem reliquam multitudinem.

28. Et separatis partem Domino ab his qui pugnaverunt et fuerunt in bello, unam animam de quingentis, tam ex hominibus quam ex bobus et asinis et ovibus.

29. Et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitivo Domini sunt.

30. Ex media quoque parte filiorum Israel accipies quinquagesimum caput hominum, et boum, et asinorum, et ovium, cunctorum animalium, et dabis ea levitis, qui excubant in custodiis tabernaculi Domini.

31. Feceruntque Moyses et Eleazar, sicut preceperat Dominus.

32. Fuit autem preda, quam exercitus ceperat, ovium sexcenta septuaginta quique milia.

33. Boum septuaginta duo milia.

34. Asinorum sexcenta milia et milleque

35. Animae hominum sexus femine, que non cognoverant viros, triginta due milia.

36. Datsque est media pars his qui in prelio fuerant, ovium trecenta triginta septem milia et quingenti;

37. Et quibus in partem Domini supputate sunt oves sexcenta septuaginta quique;

38. Et de bobus triginta sex millibus, boves septuaginta et duo;

³ Lev. 6, 23 et 11, 23 et 13, 12.

39. De asinis triginta millibus quingentis, asini sexaginta unus;

40. De animalibus hominum sedecim millibus, cesserant in partem Domini triginta due animae.

41. Tradiditque Moyses numerum primitiarum Domini Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum.

42. Ex media parte filiorum Israel, quam separaverat illis qui in prelio fuerant.

43. De media vero parte que contraheret relique multitudini, id est de ovibus trecentis triginta septem millibus quingentis,

44. Et de bobus triginta sex millibus,

45. Et de asinis triginta millibus quingentis,

46. Et de hominibus sedecim millibus.

47. Tullit Moyses quinquagesimum caput, et dedit levitis, qui excubabant in tabernaculo Domini, sicut preceperat Dominus.

48. Cumque accessissent principes exercitus ad Moysen, et tribuni, centurionesque, divorant:

49. Nos servi tui recensimus sub manu pugnantium, quos habuimus sub manu nostra; et ne unus quidem defuit.

50. Ob hanc causam offerimus in donariis Domini singuli quod in preda aurum potuimus invenire, periculisque et armillis, annulis et dextralis, ac muralibus, ut deprecior pro nobis Domino.

51. Susceperuntque Moyses, et Eleazar sacerdos, omne aurum in diversis speciebus.

52. Pondo sedecim milia, septingentos quinquaginta siclos, a tribunis et centurionibus.

53. Vanusque enim quod in preda capnerat, sumum erat.

54. Et susceptum intulerunt in tabernaculum testimonii, in monumentum filiorum Israel coram Domino.

CAPUT XXXII.

Filiis Ruben et Gad et dimidius tribui Manasse, quod pecoribus abundarent, portio datur trans Jordanem, modo fratres suos in terram promissionis armati precedant.

1. Filii autem Ruben et Gad habebant pecora multa, et erat illis in iumentis infinita substantia. Cumque vidissent

Jazer et Galaad aptas animalibus splendidis terras.

2. Venerunt ad Moysen, et ad Eleazarum sacerdotem, et principes multitudinis, aqua dixerunt:

3. Anroth, et Elboon, et Jazer, et Neimra, et Hesobon, et Eleale, et Saban, et Nebo, et Beon.

4. Terra, quam percussit Dominus in conspectu filiorum Israel, regio uberrima est ad pastum animalium; et nos, servi tui, habuimus iumenta plurima:

5. Proceuramque, si invenimus gratiam coram te, ut des nobis, famulis tuis, eam in possessionem, nec facias nos transire Jordanem.

6. Quibus respondit Moyses: Numquid fratres vestri ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis?

7. Cur subvertitis mentes filiorum Israel, ne transire audeant in locum quem eis daturus est Dominus?

8. Nonne ita egerunt patres vestri, quando misit de Gades-Barne ad explorandum terram?

9. Cumque venissent usque ad vallem Botri, illustrata omni regione, subvertentur cor filiorum Israel, ut non intrarent fines, quos eis Dominus dedit.

10. Qui iratus juravit, dicens:

11. Si videbant homines isti, qui ascendunt ex Aegypto, a viginti annis et super, terram, quam sub juramento pollicitus sum Abraham, Isaac, et Jacob; et non servent equi me.

12. Præter Caleb, filium Jephone, Cenozurum, et Josue, filium Nui; isti imploverunt voluntatem meam.

13. Iratusque Dominus adversum Israel, circumdavit eum per desertum quadraginta annis, donec consumeretur universa generatio, que fecerat malum in conspectu ejus.

14. Et ecce, hæc sunt, vos surrexistis pro patribus vestris, incrematis, et alumni hominum peccatorum, ut angereis furorem Domini contra Israel.

15. Quod si nolueritis sequi eum, in solitudine populum derelinquet, et vos causa eritis neis omnium.

16. At illi prope accedentes, dixerunt: Causa ovium fabricabimus, et stabula jumentorum, parvulis quoque nostris; urbes munias;

17. Nos autem filii armati et accincti pergemus ad prelium ante filios Israel.

¹ 8 p. 12, 24.

donce introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri, et quidquid habere possumus, erunt in uribus muratis, propter habitatorum insidias.

18. Non revertemur in domos nostras, usque dum possideant filii Israel hereditatium suam;

19. Nec quidquam quaeremus trans Jordanem, quia iam habemus nostram possessionem in orientali ejus plaga.

20. Quibus Moyse ait: ¹ Si facitis quod promittitis, expediti pergitte coram Domino ad pugnam;

21. Et omnis vir bellator armatus Jordanem transiit, donec subvertat Dominus inimicos suos.

22. Et subjuciat et omnis terra; tunc eritis inculpabiles apud Dominum et apud Israel, et obtinebitis regiones, quas vultis, coram Domino.

23. Sin autem quod dicitis, non feceritis, nulli dubium est quia peccetis in Deum; et scitote quoniam peccatum vestrum apprehendet vos.

24. Adificat ergo urbes parvulis vestris, et caulas et stabula ovibus ac jumentis; et quod polliciti estis implete.

25. ² Dixerantque filii Gad et Ruben ad Moysen: Servi tui sumus, faciemus quod jubet dominus noster.

26. Parvulos nostros, et mulieres, et pecora, ac jumenta reliquimus in uribus Galaad;

27. Nos autem, famuli tui, omnes expediti pergemus ad bellum, sicut tu, domine, loqueris.

28. Præcepit ergo Moyses Eleazaro sacerdoti, et Joasui filio Non, et principibus familiarium per tribus Israel, et dixit ad eos:

29. ³ Si transierit filii Gad et filii Ruben vobiscum Jordanem omnes armati ad bellum coram Domino, et vobis fuerit terra subjecta, date eis Galaad in possessionem.

30. Sin autem noluerit transire armati vobiscum in terram Chanaan, inter vos habitandi accipiant loca.

31. Responderuntque filii Gad, et filii Ruben: Sicut locutus est Dominus super suis, ita faciemus;

32. Ipsi armati pergemus coram Domino in terram Chanaan; et possessio-

nam jam suscepisse nos confitemur trans Jordanem.

33. ⁴ Dedit itaque Moyses filiis Gad et Ruben, et dimidiam tribum Manasse, filii Joseph, regnum Sehon regis Amorrhæorum et regnum Og, regis Basan, et terram eorum cum uribus suis per circuitum;

34. Igitur extruxerunt filii Gad, Dibon, et Arath, et Aroer,

35. Et Etroth, et Sophan, et Jazer, et Jegbha,

36. Et Bethnemra, et Betharan, urbes munitas, et caulas pecoribus suis.

37. Filii vero Ruben edificaverunt Hesbon, et Eleale, et Cariathaim,

38. Et Nabu, et Basalmom versis omnibus, Sabana quoque, imponentes vocabula uribus, quas extruxerant.

39. ⁵ Porro filii Machir, filii Manasse, perrexerunt in Galaad, et vastaverunt eam interfecto Amorrhæo habitatore ejus.

40. Dedit ergo Moyses terram Galaad Machir, filio Manasse, qui habitavit in ea.

41. Jair autem, filius Manasse, abiiit et occupavit vicus ejus, quos appellavit Haroth-Jair, id est, villas Jair.

42. Nobis quoque pererit, et apprehendit Chanath cum vicis suis; vocavit eam ex nomine suo Nobe.

CAPUT XXXIII.

Manassebus etiam filiorum Israel per varia loca in deserto recensitis, Chanaan et Dominus jubentur interiri.

1. Hæ sunt mansiones filiorum Israel, qui egressi sunt de Ægypto per turmas suas in manu Moysi et Aaron;

2. Quas descripsit Moyses juxta castrorum loca, que Dominus jussione mutavit.

3. Profecti igitur de Ramesse mense primo, quintadecima die mensis primi, altera die pluss, filii Israel in manu excelsa, videntibus cunctis Ægyptiis,

4. Et sepelientibus principibus, quos percusserat Dominus (nam et in die eorum excrucerant ultionem),

5. Castrametati sunt in Socoth.

6. Et de Socoth venerunt in Etham, que est in extremis finibus solitudinis.

7. ⁷ Inde egressi venerunt contra Philahiroth, que respicit Beelsephon, et castrametati sunt ante Magdalum.

8. Profectique de Philahiroth, transierunt per medium mare in solitudine; et ambulantes tribus diebus per desertum Etham, castrametati sunt in Mara.

9. ⁸ Profectique de Mara, venerunt in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum, et palme septuaginta; ibique castrametati sunt.

10. Sed et inde egressi, fixerunt tentoria super mare Rubrum. Profectique de mari Rubro.

11. Castrametati sunt in deserto Sin.

12. Unde egressi, venerunt in Daphca;

13. Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus;

14. Egressive de Alus, in Raphidim fixere tentoria, ⁹ ubi populo defuit aqua ad bibendum;

15. Profectique de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai;

16. Sed et de solitudine ¹⁰ Sinai egressi, venerunt ad Sepulchra concupiscentiæ;

17. ¹¹ Profectique de Sepulchris concupiscentiæ, castrametati sunt in Haseroth;

18. ¹² Et de Haseroth venerunt in Rethma;

19. Profectique de Rethma, castrametati sunt in Remmonphares;

20. Unde egressi, venerunt in Lebna;

21. De Lebna, castrametati sunt in Bessa;

22. Egressive de Bessa, venerunt in Ceslath;

23. Unde profecti, castrametati sunt in monte Sepher;

24. Egressi de monte Sepher, venerunt in Arada;

25. Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth;

26. Profectique de Maceloth, venerunt in Thahath;

27. De Thahath, castrametati sunt in Thara;

28. Unde egressi, fixere tentoria in Methca;

29. Et de Methca, castrametati sunt in Hesmona;

30. Profectique de Hesmona, venerunt in Moseroth;

31. Et de Moseroth, castrametati sunt in Benejacan;

32. ¹³ Profectique de Benejacan, venerunt in montem Gadgad.

33. Unde profecti, castrametati sunt in Jetebatha;

34. Et de Jetebatha, venerunt in Hebron;

35. Egressive de Hebron, castrametati sunt in Asiongaber,

36. ¹⁴ Inde profecti, venerunt in deserto Sin, hæc est Cades;

37. Egressive de Cades, castrametati sunt in monte Hor, in extremis finibus terre Edom;

38. ¹⁵ Ascenditque Aaron sacerdos in montem Hor, jubente Domino, et ibi mortuus est anno quadragesimo egressione filiorum Israel ex Ægypto, mense quinto, prima die mensis,

39. Cum esset annorum centum viginti trium.

40. Audivitque Chanaan rex Arad, qui habitabat ad meridiem, in terram Chanaan venisse filios Israel.

41. Et profecti de monte Hor, castrametati sunt in Salmana,

42. Unde egressi, venerunt in Phunon;

43. Profectique de Phunon, castrametati sunt in Oboth;

44. Et de Oboth, venerunt in Jeebarim, que est in finibus Moabiticum;

45. Profectique de Jeebarim, fixere tentoria in Dibonagad,

46. Unde egressi, castrametati sunt in Helmondeblathaim.

47. Egressive de Helmondeblathaim, venerunt ad montes Abarim contra Nabu;

48. Profectique de montibus Abarim, transierunt ad campestria Moab, supra Jordanem contra Jericho,

49. Ibi que castrametati sunt de Bethsimoth usque ad Abesatim, in planioribus locis Moabiticum,

50. Ubi locutus est Dominus ad Moysen:

51. Præcipe filiis Israel, et dic ad eos: Quando transieritis Jordanem, intrantes terram Chanaan,

52. Disperditis cunctos habitatores terre illius; ¹⁶ confringite titulos, et

¹ Jos. 1, 14.

² Jos. 4, 12.

³ Deut. 5, 12; Jos. 13, 8 et 9; 4,

⁴ Jos. 22, 4.

⁵ Gen. 50, 22.

⁷ Exod. 14, 2.

⁸ Exod. 15, 97.

⁹ Exod. 17, 1.

¹⁰ Exod. 19, 2.

¹¹ Sup. 11, 31.

¹² Sup. 13, 1.

¹³ Deut. 10, 7.

¹⁴ Sup. 20, 1.

¹⁵ Sup. 20, 25. Deut. 32, 50.

¹⁶ Deut. 7, 5. Jud. 3, 2.

statuas commisitote, atque omnia excelsa vastate.

53. Mundaute terram, et habitantes in ea; ego enim dedi vobis illam in possessionem.

54. Quam dividitis vobis sortis. Pluribus dabitur latiorum, et paucis angustiorum. Singulis ut sorte ceciderit, ita tribuatur hereditas; per tribus et familias possessio dividitur.

55. Sicut autem nolueritis interficere habitatores terrae, qui remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, et lanceae in lateribus, et adversabunt vobis in terra habitations vestrae;

56. Et quidquid illis cogitaveram facere, vobis faciam.

CAPUT XXXIV

Terrae promissionis situs et limites iuxta sex tribus plagas; eaque dividenda praecipitur, ad districtum florum nominibus qui eam dividant.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

2. Praecipio filiis Israel, et dices ad eos: Cum ingressi fueritis terram Chanaan, et in possessionem vobis sortis occiderit, his filiabus terminabitur:

3. Pars meridiana incipiet a solitudine Sin, quae est iuxta Edom, et habebit terminos contra orientem mare Salassimum.

4. Qui circueunt australiter plagam per ascensum Scorpionis, ita ut transcant in Somma, et perveniunt a meridie usque ad Cades-Barne, unde egrediantur confinia ad villam nomine Adamar, et tendent usque ad Asemona.

5. Ibiurus per gymtum terminus ab Asemona usque ad torrentem Aegypti, et maris magni littore finietur.

6. Plaga autem occidentalis a mari magno incipiet, et ipso fine claudetur.

7. Porro ad septentrionalem plagam a mari magno termini incipient, perveniens usque ad montem altissimum.

8. A quo venient in Emath, usque ad terminos Sedada;

9. Ibiunque confinia usque ad Zephrona, et villam Enan. Hi erunt termini in parte squilonis.

10. Inde mendentur fines contra orientalem plagam de villa Enan usque Sephama;

11. Et de Sephama descendunt termini in Ruba, contra fontem Daphnim; inde perveniunt contra orientem ad mare Cenereth;

12. Et tendunt usque ad Jordanem, et ad ultimum Salassimo clauduntur mari. Haec habebitis terram per fines suos in circulo.

13. Praecipitque Moyses filiis Israel, dicens: Haec erit terra, quam possidetis sorte, et quam jussit Dominus dari novum tribubus, et dimidia tribui;

14. Tribus enim filiorum Ruben per familias suas, et tribus filiorum Gad iuxta cognationum numerum, media quoque tribus Manasse,

15. Id est, duae semis tribus, acceperunt partem unam ad orientalem plagam. Et ait Dominus ad Moysen:

16. Et haec sunt nomina virorum qui terram vobis dividunt: Eleazar sacerdos, et Josue, filius Nun,

17. Et singuli principes de tribubus singulis,

18. Quorum ista sunt vocabula: De tribu Juda, Caleb, filius Jephone;

19. De tribu Simeon, Samuel, filius Ammiud;

20. De tribu Benjamin, Elidad, filius Chassalon;

21. De tribu Dan, Boco, filius Josit;

22. Filiorum Joseph, de tribu Manasse, Hanniel, filius Ephod;

23. De tribu Ephraim, Camuel, filius Saphthan;

24. De tribu Zabulon, Elisaphan, filius Pharnach;

25. De tribu Issachar, dux Phaltiel, filius Oran;

26. De tribu Aser, Ahiaud, filius Salomi;

27. De tribu Nephthali, Phedael, filius Ammiud.

28. Hi sunt, quibus praecipit Dominus ut dividerent filiis Israel terram Chanaan.

CAPUT XXXV.

Assignari jubentur urbes XLVII et suburbana levitis, et ex eis urbes vi relictis pro homicidio non voluntario; lex homicidii volu-

1 Jos. 14, 1-2.

laris, et non voluntarii; unica testimonio nemo punietur.

1. Haec quoque locutus est Dominus ad Moysen in campistribus Moab supra Jordanem, contra Jericho:

2. Praecipio filiis Israel ut dentis levitis de possessionibus suis

3. Urbes ad habitandum, et suburbana earum per circuitum; ut ipsi in oppidis maneant, et suburbana sint pedicibus ac iumentis;

4. Quae a maris circuitum ferrosius, per circuitum, nullo passuum spatio tendentur.

5. Contra orientem duo milia erunt cubiti, et contra meridiem similiter erunt duo milia; ad mare quoque, quod respicit ad occidentem, eadem mensura erit, et septentrionalis plaga aequali termino finietur; eruntque urbes in medio, et foris suburbana.

6. De ipsis autem oppidis, quae levitis dabitur, sex erunt in fugitivorum auxilia separata, ut fugiat ad ea qui fuerint sanguinem; et exceptis his, alia quadraginta duo oppida;

7. Id est, simul quadraginta octo cum suburbanis suis.

8. Ipsaeque urbes, quae dabantur de possessionibus filiorum Israel, ab his qui plus habent, plures auferentur; et qui minus, pauciores. Singuli iuxta mensuram hereditatis suae dabant oppida levitis.

9. Ait Dominus ad Moysen:

10. Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Quando transgressi fueritis Jordanem in terram Chanaan,

11. Decernite quae urbes esse debeant in presidia fugitivorum, qui volentes sanguinem fuerint;

12. In quibus cum fuerit profugus, cognatus occisi non poterit eum occidere, donec stet in conspectu multitudinis, et causa illius iudicetur.

13. De ipsis autem urbibus, quae ad fugitivorum subsidia separantur,

14. Tres erunt trans Jordanem, et tres in terra Chanaan.

15. Nam filii Israel quam advenerit atque peregrinatus, et confugiat ad eas qui nolens sanguinem fuerit.

16. Si quis forto percusserit, et mor-

tuus fuerit qui percussus est, reus erit homicidii, et ipse morietur.

17. Si lapidum fecerit, et ictus occuberit, similiter punietur.

18. Si ligno percussus intierit, percussoris sanguine vindicabitur.

19. Propinquus occisi homicidiam interficiet; statim ut apprehenderit eum, interficiet.

20. Si per odium quis hominem impulerit, vel fecerit quippiam in eum per insidias;

21. Aut cum esset inimicus, manu percussoris, et ille mortuus fuerit, percussor homicidii reus erit, cognatus occisi statim ut invenierit eum, jugulabit.

22. Et quasi si fortuito, et absque odio,

23. Et inimicitias, quidquam horum fecerit.

24. Et hoc audiente populo fuerit comprobatum, atque iutor percussorem et propinquum sanguinis questio ventilata,

25. Libarabit innocens de ultio manu, et reductur per sententiam in urbem, ad quam confugerat, manebitque ibi, donec sacerdos magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur.

26. Si interfector extra fines urbium, quae ullius deputate sunt,

27. Fuerit inventus, et percussus ab eo qui ulior est sanguinis, absque noxa erit qui eum occiderit;

28. Debeant enim profugus usque ad mortem pontificis in urbe residere; postquam autem ille obierit, homicida revertetur in terram suam.

29. Haec scripturae erunt, et legitima in cunctis habitacionibus vestris.

30. Homicidiae autem testibus punietur; ad unius testimonium nullus condemnabitur.

31. Non accipietis pretium ab eo qui reus est sanguinis; statim et ipse morietur.

32. Exales et profugi ante mortem pontificis nullo modo in urbes suas revertentur poterunt.

33. Ne pollutis terram habitacionis vestrae, quae insontium cruore maculatur; nec aliter expiari poterit, nisi per ejus sanguinem, qui alterius sanguinem fiderit.

1 Deut. 4, 41. Jos. 20, 7-8.

2 Deut. 19, 11.

1 Jos. 21, 2.

2 Deut. 19, 2 Jos. 20, 2.

34. Atque ita emundabitur vestra possessio, me commorante vobiscum; ego enim sum Dominus qui habito inter filios Israel.

CAPUT XXXVI.

Lex fertur ut filius paternam hereditatem ademptis liberis contribulibus suis, ne tribus per concubina misceretur, et possessiones confundantur.

1. Accesserunt autem et principes familiarum Galasad, filii Machir, filii Manasse, de stirpe filiorum Joseph, locuti sunt Moysi coram principibus Israel, atque dixerunt:

2. Tibi domino nostro precepit Dominus ut terram sorte divideres filiis Israel, et ut filiabus Salphaad, fratris nostri, dares possessionem debitam patri;

3. Quas si aliteris tribus homines uxores acciperint, sequetur possessio sua, et translata ad aliam tribum, de nostra hereditate minuetur.

4. Atque ita fiet, ut cum jubileus, id est, quinquagesimus annus remissionis advenit, confundatur sortium distributio, et aliorum possessio ad alios transeat.

5. Respondit Moyses filiis Israel, et Domino precipiente, ait: Recte tribus filiorum Joseph locuta est;

6. Et hæc lex super filiabus Salphaad a Domino promulgata est: ² Nubant quibus volunt, tantum ut suas tribus hominibus,

7. Ne commisceatur possessio filiorum Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri docent uxores de tribu et cognatione sua;

8. Et cunctæ feminae de eadem tribu maritos accipient, ut hereditas permaneat in familiis,

9. Nec sibi misceantur tribus, sed ita maneat

10. Ita a Domino separate sunt. Fecerunt filiae Salphaad ut fuerat imperatum.

11. Et nupsere, Maala, et Thersa, et Hegla, et Melcha, et Noa, filiis patris sui,

12. De familia Manasse, qui fuit filius Joseph, et possessio, quæ illis fuerat attributa, mansit in tribu et familia patris eorum.

13. Hæc sunt mandata atque judicia, quæ mandavit Dominus per manum Moysi ad filios Israel, in campestribus Moab, supra Jordanem, contra Jericho.

LIBER DEUTERONOMII

HEBRAÏCE ELLE HADDEBARIM.

CAPUT I.

Brevis repetitio eorum quæ Israeli in deserto contigerant, penamque infideli populo inflata vel mortis, vel peregrinationis per XL annos.

1. Hæc sunt verba, quæ locutus est Moyses ad omnem Israel, trans Jordanem, in solitudine campestri, contra mare Rubrum, inter Pharan et Thophel

et Lahan et Haseroth, tibi auri est plurimum.

2. Undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usque ad Cades-Barne.

3. Quadragesimo anno, undecimo mense, prima die mensis, locutus est Moyses ad filios Israel omnia quæ præcepit illi Dominus, ut dixerat eis;

4. Postquam percussit Schon, regnum

CAPUT L.

Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon; et Og, regem Basan, qui mansit in Astaroth, et in Edrai.

5. Trans Jordanem, in terra Moab. Cœpitque Moyses explanare legem, et dicere:

6. Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens: Sufficit vobis quod in hoc monte manseritis;

7. Revertimini, et venite ad montem Amorrhæorum, et ad cetera, quæ ei proxima sunt campestris atque montana et humiliora loca contra marijhem, et juxta littus maris, terram Chananeorum, et Libani usque ad flumen magnum Euphraten.

8. En, inquit, tradidi vobis; ingredimini et possidete eam, super qua juravit Dominus patribus vestris, Abraham, Isaac, et Jacob, ut daret illam eis, et semini eorum post eos.

9. Dixique vobis illo in tempore:

10. Non possum solus sustinere vos, quia Dominus Deus vester multiplicavit vos, et estis hodie sicut stelle cæli, plurimi.

11. (Dominus, Deus patrum vestrorum, addat ad hunc numerum multa millia, et benedicat vobis sicut locutus est.)

12. Non valeo solus negotia vestra sustinere, et pondus ac jurgia;

13. Dato ex vobis viros sapientes et gnaros, et quorum conversatio sit probata in tribus vestris, ut ponam eos vobis principes.

14. Tunc respondistis mihi: Bona res est, quam vis facere.

15. Tulique de tribus vestris viros sapientes et nobiles, et constitui eos principes, tribunos, et centuriones, et quinquagenarios ac decanos, qui doceant vos singula.

16. Præcepitque eis, dicens: Audite illos, et quod justum est iudicate, sive civis sit ille, sive peregrinus.

17. Nulla erit distantia personarum; qui parvum audietis ut magnum, nec accipietis cujusquam personam, quia Dei iudicium est. Quod si difficile vobis visum aliquid fuerit, referte ad me, et ego audiam.

18. Præcepitque omnia quæ facere deberetis.

19. Profecti autem de Horeb, transivimus pro eorum terribilem et maximum, quam vidistis, per viam montis Amorrhæi, sicut præcepit Dominus Deus noster nobis, Cumque venissemus in Cades-Barne,

20. Dixi vobis: Venistis ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noster daturus est nobis.

21. Vide terram quam Dominus Deus tuus dat tibi; ascende et posside eam, sicut locutus est Dominus Deus noster patribus tuis; noli timere, nec quidquam pavescas.

22. Et accessistis ad me omnes, atque dixistis: Mittamus viros qui considerent terram, et remanent per quod iter debeamus ascendere, et ad quas pergere civitates.

23. Cumque mihi sermo placuisset, misi ex vobis duodecim viros, singulos de tribus suis,

24. Qui cum perrexissent, et ascendissent in montana, venerunt usque ad vallem Botri; et considerata terra,

25. Summentes de fructibus ejus, ut ostenderent ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona est terra, quam Dominus Deus noster daturus est nobis.

26. Et noluistis ascendere; sed increduli ad sermonem Domini Dei nostri

27. Murmurastis in tabernaculis vestris, atque dixistis: Odit nos Dominus, et ideoque eduxit nos de terra Ægypti, ut traderet nos in manu Amorrhæi, atque deleret.

28. Quo ascendemus? nunti terrarum cor nostrum, dicens: Maxima multitudo est, et nobis statura procedit; urbes magnæ, et caelum usque manite; filios Enacim vidimus ibi.

29. Et dixi vobis: Nolite metere, nec timeatis eos;

30. Dominus Deus, qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnavit, sicut fecit in Ægypto cunctis videntibus.

31. Et in solitudine (ipse vidisti) portavit te Dominus Deus tuus, ut solus homo gestare parvum filium suum, in omni via per quam ambulastis, donec venissetis ad locum istum.

32. Et nec sic quidem credidistis Domino Deo vestro,

¹ Lev. 19, 15. Inf. 16, 19. Prov. 24, 27
Eccli. 49, 1. Jac. 3, 1.
² Num. 13, 3.

¹ Sup. 37, 1.
² Tob. 7, 14.

³ Num. 21, 24

¹ Exod. 18, 18.
² Joan. 7, 24.